

TIEDONJYVÄ

Jyväskylän yliopiston lehti No 4/2014

Koulutus- vienti

- Chile – Qatar – Kiina
- Superdemokratiaa

KUTSU JUHLALUENNOLLE

JYVÄSKYLÄN
YLIOPISTON LEHTI
NRO 4 • 2014

Tiedonjyvä ilmestyy
paperilehtenä neljä
kertaa vuodessa.

Seuraava numero
ilmestyy keväällä 2015.

LEHTI VERKOSSA
juu.fi/tiedonjyva

49. VUOSIKERTA
Painos 3 000 kpl

VASTAAVA TOIMITTAJA
Miiikka Kimari
puh. 050 522 2015
miikka.kimari@juu.fi

TOIMITUSSIHTEERI
JA JUTTUVINKIT
Vesa Holm
puh. 040 805 4403
vesa.j.holm@juu.fi

ILMOITUSMYyntI
Anne Saarikoski
puh. 040 805 4840
anne.m.saarikoski@juu.fi

TOIMITUS
Jyväskylän yliopisto
Viestintäpalvelut
PL 35
40014 Jyväskylän yliopisto

KUSTANTAJA
Jyväskylän yliopisto

PAINOPAIKKA
Forssa Print

SISÄINEN JAKELU
Vahtimestarit

TIEDONJYVÄN TILAUKSET
juu.fi/tiedonjyva

TAPAHTUMAKALENTERI
julkaistaan vain verkossa.
Kaikki tapahtumat aikataulu-
ja paikkatietoineen löytyvät
juu.fi/kalenteri

ISSN-L 0789-4805
ISSN 1798-6877 (verkkojulkaisu)

Koulutusvienti

- 8 PISA on koulutusviennin käyntikortti
- 12 Chileläiset opettajaopiskelijat Suomessa
- 15 Qatarin ”norssin alakoulu” käynnistyi

Ja vielä lisäksi

17.....Avance 30 v	27 Musiikkikampus
19.....Tiedeosuma	30..... Yksi meistä
20..... Museon kätköistä	33..... Täällä Bali
22 Ystäväperhetoiminta	35..... Osuma

Kansi: Timo Vaarakallion valmistama karjalanpaisti oli kiinalaisille Sweetylle (vas.) ja Yingille uusi makuelämys. Kuva: Petteri Kivimäki

Lukukausimaksuista lisää virtaa koulutusvientiin?

Valtiovalta on toivonut yliopistojen laajentavan rahoituspohjaansa koulutusviennillä. Jyväskylän yliopisto on ottanut haasteen vastaan ja perustanut koulutusvientiä varten EduCluster Finland Oy:n. Osakkaina ovat myös ammattikorkeakoulu ja koulutuskuntayhtymä.

Viimeaikaisista kolauksista huolimatta Suomen koulutusjärjestelmän maine maailmalla on hyvä. Vaikka maineemme perustuu paljolti menestykseen koululaisten PISA-tutkimuksissa, usko maamme koulutusosaamisen erinomaisuuteen ulottuu laajemmalle, yliopistokoulutus mukaan lukien. Jotkut kyseenalaistavat yliopistojen näin saaman maineen, mutta itse soveltaisın erään historioitsijan puoleileikillistä metodiohjetta: Jos juttu on kyllin hyvä, älä lähde sitä kyseenalaistamaan.

SUURISSA KOULUTUSVIENTIMAIS toiminta on perustunut paljolti kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden rekrytointiin. Tällä saralla Suomi ei ole toistaiseksi pystynyt kilpailemaan, koska lainsäädäntö ei ole sallinut lukukausimaksujen perimistä yksittäisiltä kansainvälisiltä opiskelijoilta lukuun ottamatta kuluvan vuoden lopussa päättyvän lukuvuosimaksukokeilun antamaa mahdollisuutta. Yliopistoihin on kuitenkin juuri saapunut lausuntopyyntö luonnoksesta yliopisto- ja ammattikorkeakoululakien muuttamiseksi. Lainmuutos ei vain sallisi lukukausimaksujen perimistä perustutkintokoulutuksen vieraskielisistä ohjelmista EU/ETA-alueen ulkopuolel-

la tulevilta opiskelijoilta, vaan jopa velvoittaisi siihen.

Jos lakimuutos toteutuu, myös tutkintokoulutus voidaan vapaammin liittää osaksi liiketaloudellisin perustein tapahtuvaa koulutuspalveluiden myyntiä, mitä koulutusvienti-käsitteellä varmaankin on haluttu tarkoittaa. Toistaiseksi tutkintokoulutuksen maksullisuus on rajoittunut tilauskoulutukseen, jossa jokin organisaatio voi ostaa koulutuksen EU/ETA-alueen ulkopuolelta tuleville ryhmille.

LUKUKAUSIMAKSUT OVAT kompleksi- nen ja intohimojakin herättävä asia. Koulutusviennin näkökulmasta maksujen mahdollisuus olisi parannus, koska suomalaiset koulutusvientitoimijat ovat joutuneet asettamaan asiakasneuvotteluissa ehtoja, joita maailmalla on ollut vaikeata ymmärtää ja jotka ovat asettaneet meidät eri asemaan kilpailijoihimme verrattuna. Vaikka tutkintoon johtavaa koulutusta usein halutaan osaksi koulutusvientihanketta, tutkintokoulutus ei usein ole ollut hankkeiden keskiössä tai edes osa niitä. Suomalais- ta koulutusosaamista halutaankin ulkomailla hyödyntää monipuolisesti. Yliopiston yksiköiden näkökulmasta koulutusvienti ei anna vain mahdollisuuksia rahoituspohjan leventämiselle, vaan se on myös mahdollisuus avartaa henkilöstön osaamista. Koulutusvientiin osallistumisen pitäisikin olla yksiköiden harkittu strateginen päätös. ■

Tekesin FiDiPro-professori optimointiin

Teollisen optimoinnin professori **Kaisa Miettisen** johtama monitavoiteoptimointihanke sai Tekesiltä FiDiPro-professoruurin. Se mahdollistaa Surreyn yliopiston professori **Yaochu Jinin** palkkauksen tietotekniikan laitokseen.

Projektissa kehitetään päätöksenteon tukemiseen menetelmiä ja työkalun prototyyppi. Tavoitteena on ratkaista laskennallisesti vaativia ja kompleksisia optimointiongelmia. Yaochu Jinin erityisosaaminen täydentää erinomaisesti Miettisen johtaman teollisen optimoinnin tutkimusryhmän osaamista.

Kolmivuotinen FiDiPro-hanke alkaa ensi vuoden alussa. Tekesin rahoitus siihen on 613 000 euroa ja yliopiston omarahoitus 233 150 euroa. Lisäksi Outotec Oyj ja Fingrid Oyj rahoittavat molemmat hanketta 15 000 eurolla. Muita yhteistyöyrityksiä hankkeessa ovat Valtra Oy Ab, Valmet Power Oy, Simosol Oy, Fortum Power and Heat Oy ja FI-MECC Oy. ■

Jyväskylässä vahvaa pelialan koulutusta

Peliteollisuus on laajentunut nopeasti, ja siitä on tulossa maailman johtava kulttuurisektorin teollisuudenala. IT-tiedekunta laati selvityksen pelialan koulutuksesta Suomesa. Sen mukaan koulutusta tarjotaan kuudessa toisen asteen oppilaitoksessa, 11 ammattikorkeakoulussa ja seitsemässä yliopistossa. Jyväskylän yliopistossa on tarjolla ainutlaatuinen pelialan maisteriohjelma.

– Kartoitus osoitti, että IT-alalla pystytään reagoimaan nopeasti koulutustarpeisiin, dekaani **Pekka Neittaanmäki** toteaa.

– Ilahduttavaa on myös opiskelijoiden kiinnostus alaa kohtaan. Peliala selvästi lisää motivaatiota opiskella IT-alalla ja perustaa yrityksiä. Johtavien yritysten, kuten Rovion ja Supercellin menestystarinat ovat merkittävästi vauhdittaneet alan kehitystä – aivan kuten tapahtui aikoinaan Nokian nousun aikaan. ■

Aikuiskoulutusjohtaja Anu Pynnönen on Vuoden alumni 2014

Jyväskylän yliopiston alumnit JYKYS ry palkitsee vuosittain Jyväskylän yliopistosta valmistuneen ja ansioituneen henkilön eli Vuoden alumnin. Tänä

vuonna esityksen kunniamaininnan saajasta teki Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto ja Vuoden alumni julkistettiin 25.9.2014 Yliopistopäivillä.

SANNA VATANEN

Vuoden alumni 2014 aikuiskoulutusjohtaja Anu Pynnönen (kesk.), yliopiston alumnikoordinaattori Asta Ruodemäki (vas.) ja JYKYS ry:n varapuheenjohtaja Erkki Kangasniemi (oik.) avoimen yliopiston järjestämällä Yliopistopäivillä.

Vuoden alumni, filosofian ja kauppatieteiden maisteri **Anu Pynnönen** työskentelee Etelä-Savon ammattiopistolla Mikkelissä aikuiskoulutusjohtajana. Avoin yliopisto siivitti hänen opintonsa kauppatieteissä sellaiseen vauhtiin, että johtamista käsittelevä väitöskirjakin on jo loppusuoralla.

– Avoimen yliopiston merkitys on etenkin opintojen alussa ollut keskeinen. Oli tärkeää voida aloittaa heti kun halusi ja tehdä työn ohessa opintoja omaan tahtiin. Opiskelun kautta on voinut haastaa itsensä. Samalla olen löytänyt käsitteitä ja uudenlaista perspektiiviä myös omassa työssä kohtaamiini ilmiöihin, Pynnönen kertoo.

– Avoin yliopisto vastasi niihin tarpeisiin, joita uudistumisen nälkä synnytti. Se tarjosi tien, joka alkoi uteliaisuutena ja tutkintohaaveena mutta hyvin nopeasti johti tavoitteelliseen opiskeluun tutkintoa kohti – ja nyt myös jatkotutkintoon. Ohjaus ja palaute ovat niitä elämänlankoja, joiden kautta etäällä opiskeleva saa virtaa ja jaksaa arjen haasteiden keskellä jatkaa oppimistaivaltaan, Pynnönen kiittelee saamastaan kannustuksesta. ■

Liikunta näkyy aivojen rakenteessa

Terveystieteiden laitoksessa tehdyssä kaksostutkimuksessa saatiin täysin uudenlaista tietoa liikunnan vaikutuksesta aivojen rakenteeseen. Liikunnallisesti aktiivisten ja vähän liikkuvien identtisten kaksosten aivojen rakenteessa havaittiin eroja.

– Aikaisemmin ei ole oletettu, että liikunta vaikuttaisi aivojen rakenteeseen jopa jo nuorilla terveillä aikuisilla, yliopistotutkija **Ina Tarkka** sanoo.

– Halusimme tutkia terveitä nuoria aikuisia, jotta esimerkiksi sairaudet tai lääkitys eivät vaikuta tuloksiin, tohtori-

koulutettava **Mirva Rottensteiner** selittää.

Tutkimus toteutettiin Jyväskylän yliopiston terveystieteiden laitoksen ja Helsingin yliopiston Hjelt Instituutin yhteistyönä professori Urho Kujalan johdolla. Tutkittavina oli kymmenen 32–36-vuotiasta identtistä mieskaksosparia. Näistä pareista toinen oli viimeisen kolmen vuoden aikana ollut liikunnallisesti aktiivinen, kun taas hänen identtinen kaksosveljensä oli harastanut vain vähän liikuntaa. ■

Ulkoinen auditointi on ovella

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (KARVI) arvioi Jyväskylän yliopiston laatujärjestelmän kattavuutta, toimivuutta ja vaikuttavuutta. Auditointihaastattelut ovat 13.–15.1.2015. Yliopisto on nimennyt näytöksi koulutuksen laadunhallinnasta kielten perustutkintokoulutuksen ja kasvatustieteiden tohtorikoulutuksen. Lisäksi auditointiryhmä nimesi kolmanneksi näytöksi ekologian ja evoluutiobiologian perustutkintokoulutuksen. Valinnaisena kohteena on Student Life.

Auditointiryhmä haastattelee kolmi-päiväisen vierailunsa aikana 21 ryhmää, noin 150 henkilöä. Auditoinnin valmistelua on koordinoitunut laatupääl-

likkö **Pirjo Halonen** ja laadunohjausryhmä. Auditointiryhmän puheenjohtaja on johtaja **Kari Seppälä** Turun yliopistosta. Ryhmään kuuluu neljä koulutussektorin ja yksi elinkeinoelämän edustaja. Ryhmän sihteeri on **Kirsi Hiitonen** (KARVI).

Yliopistolain § 87 mukaan yliopiston tulee arvioida koulutustaan ja tutkimustaan sekä niiden vaikuttavuutta. Yliopistojen on myös osallistuttava ulkopuoliseen toimintansa ja laatujärjestelmiensä arviointiin säännöllisesti, ja arviointien tulokset tulee julkistaa. (Yliopistolaki 558/2009) ■

Lisätietoja: juu.fi/laatu

Seuraa meitä somessa!

Jyväskylän yliopiston tapahtumia voit seurata myös sosiaalisessa mediassa.

Twitter: [@uniiojyvaskyla](https://twitter.com/uniiojyvaskyla)

Facebook: [JyvaskylaUniversity](https://www.facebook.com/JyvaskylaUniversity)

LinkedIn: [University of Jyväskylä, Alumni Group](https://www.linkedin.com/company/University-of-Jyväskylä-Alumni-Group)

Youtube: [youtube.com/JyvaskylaUniversity/videos](https://www.youtube.com/JyvaskylaUniversity/videos)

Instagram: [@uniiojyvaskyla](https://www.instagram.com/uniiojyvaskyla)

20 vuotta yleisiä kielitutkintoja – jo 80 000 osallistujaa

Yleisten kielitutkintojen kehittämisestä vastaavat yhdessä Opetushallitus ja Jyväskylän yliopiston Soveltavan kielentutkimuksen keskus. Toiminta on nivoutunut vahvasti yhteen tutkimuksen kanssa koko järjestelmän olemassaolon ajan. Sitä koskeva lainsäädäntö tuli voimaan vuonna 1994. Kahdenkymmenen toimintavuoden aikana tutkintoon on osallistunut yli 80 000 henkilöä.

Yleiset kielitutkinnot on tarkoitettu aikuisille, jotka haluavat testata yleiskielitaitoaan. Niiden avulla voi osoittaa kielitaitonsa yhdeksässä eri kielessä: englanti, espanja, italia, pohjoissaame, ranska, ruotsi, saksa, suomi ja venäjä, kolmella eri tutkintotasolla. Tutkinnoissa arvioidaan tekstin ja puheen ymmärtäminen, kirjoittaminen ja puhuminen. Arviasteikko on yhteismitallinen vastavan yleiseurooppalaisen kanssa. ■

nyti 2314481

- **käyttäjää** on vierailut jyu.fi-verkkosivustolla
- viimeisen vuoden aikana. Uusia kävijöitä on
- ollut reilu kolmannes. Suosituinta sisältöä ovat
- **Isa-opiskelijaportaali ja Uno-henkilöstösivut.**

Säätiörahoituksia vieraan kielen oppimisen sekä historian tutkimukseen

Ääntäminen on eräänlainen kielitaidon käyntikortti, jolla on suuri merkitys myös puheen ymmärrettävyyden kannalta. Silti sen opettamisessa on huomattavia puutteita.

Kielten laitoksen Fokus på uttalsinlärningen med svenska mål- och källspråk -hankkeessa tutkitaan vieraan kielen ääntämisen oppimista ja opettamista. Svenska litteratursällskapet i Finland (SLS) on myöntänyt kolmivuotiselle hankkeelle 400 000 euron rahoituksen. Hankkeen tavoitteena on tuottaa ääntämisen oppimisesta tietoa hyödynnettäväksi opettamisessa niin oppimateriaalien kuin menetelmienkin

osalta.

Historian ja etnologian laitos on mukana Södertörns högskolanin, Helsingin, Tukholman ja Uppsalan yliopistojen kanssa yhteisprojektissa, joka on saanut Jane ja Aatos Erkon säätiöltä ja Östersjöstiftelseniltä yhteensä liki kolmen miljoonan euron tutkimusrahoituksen suomalaisen ja ruotsalaisen demokratian pitkän aikavälin tutkimukseen.

Projektissa demokratian edellytyksiä ja käyttövoimia analysoidaan kolmesta suunnasta: poliittisen kulttuurin, geopolitiikan vaikutusten sekä maailmantalouden näkökulmista. ■

Miten murteista ja slangeista puhutaan?

Murteista ja slangeista käytettävään metakieleen sisältyy yhä arvostuseroja ja asenteellisia näkemyksiä. Suomalaisilla on murteista omia mielikuvia, ne kuulostavat ”jäyhiltä” tai ”iloisilta”, ”sanoja katkotaan”, ”pitkitetään” tai ”venytetään”. Maaseudun murretta voidaan luonnehtia ”takapajuiseksi”, ”juntahtavaksi” tai ”korpimaiseksi”.

Jyväskylän yliopiston Kielikampus on julkaissut sähköisen Kansanlingvistiikan sanakirjan, joka on tuotettu Jyväskylän ja Itä-Suomen yliopistojen yhteistyönä. Sanakirjaan on koottu 2 150 hakusanan esimerkkiaineisto, joka on peräisin noin 2 000 suomalaiselta. Esimerkit valaisevat, miten murteista ja slangista puhutaan ilman kielentutkimuksen käsitteitä ja termejä ja kuvaillaan murteita ja slangia tai niiden piirteitä ja ominaisuuksia.

Sanakirjan laativat emeritaprofessori **Aila Mielikäinen** ja professori **Marjatta Palander** (ISY). Sanakirja on käytettävissä maksutta osoitteessa kielikampus.jyu.fi/mitenmurteistapuhutaan. ■

Ehdota graduasi näyttelyyn

Opiskelija, kiinnostaisiko tutustua tieteen popularisointiin sekä samalla tienata 300 euroa? Jos pro gradu -työsi on tehty tai valmistumaisillaan, sinulla on erinomaiset mahdollisuudet jättää näyttelyideasi kilpailuun!

Tiedemuseon ja JYYn pro gradu -näyttelyt alkavat! Näyttelyiden tarkoituksena on esitellä tiedemuseon tiloissa opiskelijoiden opinnäytetöitä. Tiedemuseo myöntää 300 euron palkkion näyttelyyn valituille töille. Lisäksi museo tarjoaa tiedollista ja välineellistä tukea sekä kattaa kaikki näyttelyn pystyttämiseen liittyvät materiaalikulut. Näyttelyitä järjestetään pitkin kevättä 2015.

Yksi näyttely kestää noin pari kuukautta.

Vapaamuotoiset hakemukset tulee lähettää JYYn opinto- ja tiedevaliokunnan puheenjohtaja Antti Seppä-selle. Kilpailuaika on 17.11.–14.12. Liitä hakemukseen perustiedot itsestäsi ja työstäsi (esim. abstrakti) sekä toivomasi ajankohta näyttelylle. Esityksissä arvostetaan erityisesti innovatiivista ja interaktiivista lähestymistapaa.

Gradun arvosana ei ole kynnyskysymys, vaan näyttelyyn haetaan mielenkiintoisia sisältöjä, mukaansatempaavia lähestymistapoja ja elämyksiä. ■

Lisätietoja: Antti Seppänen
JYYn opinto- ja tiedevaliokunnan pj.
antti.j.seppanen@student.jyu.fi

Yliopiston laitekanta ja aineisto esille – ehkäpä hyödyksesikin?

Etsitkö aivotutkimuslaitetta, mikrooskooppia, fysioakustisen tuolin hyötyjä tai laboratoriota kemian testeihin? Nyt vastaus löytyy kätevästi Jyväskylän yliopiston verkkosivuilta, sillä yliopisto julkaisee tietoja käytössä olevista tutkimuslaitteista, tiloista ja aineistoista. Laitteistot on tarkoitettu ensisijaisesti yliopiston tutkijoiden ja opiskelijoiden käyttöön, mutta myös ulkopuoliset voivat tiedustella niiden hyödyntämistä.

Verkkosivut helpottavat tiedon etsimistä, ja niiden listauksissa kerrotaan tärkeimmät tiedot laitteista: sijainti, yhteyshenkilö sekä käyttömahdollisuudet ja -tarkoitukset.

Listaukset on julkaistu laitosten verkkosivuilla Infrastruktuurit-osioiden, sekä kootusti sidosryhmäportaali Wolmarissa. Niiden avulla kiinnostuneet voivat tarkistaa, minkälaisia laitteita laitoksilla on käytössään ja keneltä saa lisätietoja, jos niitä haluaa käyttää. Toki sivuilla voi myös vierailla vain tutustuakseen yliopiston laitekantaan tai katsellakseen kuvia mielenkiintoisista tutkimuslaitteista.

Myös netin vapaista aineistoista on paljon iloa. Esimerkiksi eSävelmät-kansanmusiikkiaineistoja ja vanhoja

karttoja on netin kautta tarjolla kaikkien käyttöön. Taidehistorian professori **Heikki Hangan** vapaasti jaossa olevasta 70 000 kuvan kokoelmasta kerrotaan lehden sivulla 21. ■

jyu.fi/wolmar/infrat

Menestystä kansainvälisissä yliopistorankingeissa

Jyväskylän yliopisto kipusi maailman 350 parhaan joukkoon tutkimuspainotteisia eliittiyliopistoja vertailevalla Times Higher Education World University Rankings -listalla. Sijoitus on vuosien 2014–2015 listalla välillä 301–350, kun sijoitus edellisenä vuonna oli välillä 351–400. Yliopisto on parantanut tulostaan erityisesti kansainvälisten yhteisjulkaisujen sekä viittausten määrässä.

Vuotuisessa QS World University Rankings -vertailussa Jyväskylän yliopisto säilytti paikkansa maailman 300 parhaan yliopiston tuntumassa. Yliopisto sijoittui vertailussa sijalle 318, kun vuoden 2013 sijoitus oli 299. Jo pelkkä listalle pääsy on saavutus, sillä mukaan on valittu ainoastaan 800 yliopistoa maailman huipulta.

Yhdysvaltain vaikuttavinta ja perinteikkäintä kansallista yliopistorankingia julkaiseva U.S. News & World Report on julkaissut uuden maailmanlaajuisen yliopistovertailun ”Best Global Universities Rankings”. Uudessa globaalissa rankingissa yliopisto sijoittui sijalle 496 ja Euroopan sisäisessä vertailussa sijalle 215. ■

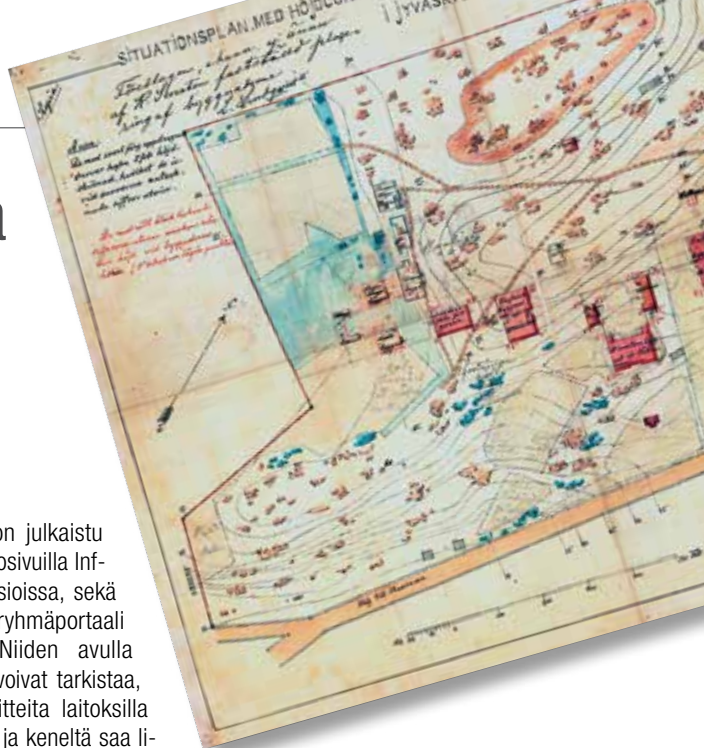
Miksi liikkumiskyky heikkenee iän myötä?

Tähän asti on ollut epäselvää, mitkä muutokset aiheuttavat liikkumiskyvyn heikentymisen vanhemmalla iällä. Liikuntabiologian laitoksen tutkimus paljastaa nilkan alentuneen työntövoiman olevan keskeisin syy siihen.

Lisäksi lonkan lihastehossa havaittiin alenemista nuoriin verrattuna. Ikääntyminen ei sen sijaan heikentänyt polven tehontuottoa kävelyssä tai juoksussa.

– Tutkimuksen perusteella voidaan todeta, että nilkan ojentajalihasten harjoittelu tulisi sisällyttää keskeisenä osana ikääntyneiden fyysisen harjoitteluun. Pelkästään jo kävelyssä suuri osa juuri näiden lihasten kapasiteettista on käytössä. Polven ja lonkan tasolla lihasreservi löytyy enemmän, biomekaniikan väitöskirjatutkija **Juha-Pekka Kulmala** liikuntabiologian laitoksesta kertoo.

Eri-ikäisten ihmisten lihasteho kävelyssä ja juoksussa määritettiin 3D-liikeanalyysimenetelmän avulla. ■

TEEMANA KOULUTUSVIENTI

■ teksti Vesa Holm

Suomen Ateena koulutusviennin keulassa

Paperikoneet, matkapuhelinverkot ja rakennusurakat – yhä useammin myös koulutusosaaminen ja hyvät PISA-tulokset toimivat Team Finlandin käyntikortteina maailmalla. Jyväskylän yliopiston pääosin omistama EduCluster Finland Oy (ECF) on ollut viime vuosina näkyvästi esillä ja toiminut osaamisen ja koulutuksen viejänä, usein pioneerina. Se toimii tätä nykyä liki kaikilla mantereilla.

” Kiinalaiset tietävät, että Suomessa on hyvää osaamista koulutusosalalla, ja heillä on myös varaa hankkia sitä.

Jyväskylän yliopiston tytäryhtiö EduCluster Finland Oy on koulutusvientiin erikoistunut koulutuksen ja kehittämisen asiantuntijaorganisaatio. Sen tehtäviä ovat täydennyskoulutus, kotimainen ja kansainvälinen koulutus, tutkimus ja konsultointi sekä niitä tukeva muu liiketoiminta.

Yliopiston koulutusvienti tehdään pääosin yhteistyössä EduClusterin kanssa. Merkittävä osa sitä ovat erilaiset delegaatiovierailut. Suomalaiseen koulutusjärjestelmään tullaan tutustumaan ympäri maailman. Parin päivän tai viikon mittaisia vierailuja on joka kuukausi. Eniten vieraita tulee Euroopasta, mutta myös Aasia on hyvin edustettuna.

Esimerkiksi yli miljardin asukkaan Kiinassa koulutus on korkeatasoista. Koulut ovat isoja ja kilpailu on kovaa jo nuorena. Kouluun mennään alueesta riippuen 6–7-vuotiaana ja koulutuskaava on samanlainen kuin Suomessa. Kuitenkin sieltä tullaan hakemaan oppia Suomesta.

Kasvatustieteiden laitoksen johtajan, lehtori **Matti Kuorelahden** mukaan tärkein syy on viimeaikainen PISA-mestys. Myös Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykesin kansainvälistymispalvelujen kehittämisspäällikkö **Jouni Puuran** mukaan se on aiheuttanut suurta kiinnostusta Suomen koulujärjestelmää kohtaan.

– Siihen junaan pitäisi nyt hypätä tosissaan ennen kuin se menee ohi, Puura huomauttaa. Hänen mukaansa myös Jyväskylän maine ”Suomen Ateenana” on osaltaan edistänyt koulutusvientiä.

PISA-tulosten lisäksi toinen merkittävä tekijä on EduClusterin, Rehtori-instituutin ja kasvatustieteiden tiedekunnan kattavat kontaktit. Monia entisiä työnteki-

jöitä ja koulutusohjelmia läpikäyneitä on ympäri maailmaa rehtoreina, opettajina ja tutkijoina. He toimivat samalla suomalaisen koulutusosaamisen markkinoijina.

Kiina panostaa koulutukseen

Jykesin kansainvälistymispalvelujen koordinaattori **Huihan Yangin** mukaan Kiinassa on viime vuosina alettu panostaa koulutukseen. Suunnitteilla on myös koulutussysteemin uudistaminen. Muutama vuosi sitten Kiinan valtio päätti, että vähintään 4 prosenttia BKT:sta käytetään koulutuksen kehittämiseen. Rahoilla kehitetään koulujen toimintaa ja ostetaan ulkomaista koulutusosaamista.

Koulutusvienti Aasiaan on koko ajan voimakkaasti kasvava ala.

– Muutosta on ollut siinä, että aiemmin koulutusvienti on ollut enimmäkseen yritystoimintaan liittyvää käytäjäkoulutusta, esimerkiksi Metso on hankkinut paperitehtailleen suomalaisia opettajia opettamaan koneiden käyttöä, projektipäällikkö **Tarja Hyvönen** Jykesistä sanoo. Nykyään koulutusvienti käsittää enemmän myös peruskoulutusta. Samoin yliopistojen välinen yhteistyö kasvaa koko ajan.

– Kiinalaiset tietävät, että Suomessa on hyvää osaamista koulutusosalalla, ja heillä on myös varaa hankkia sitä, Yang sanoo.

Toimiva symbioosi

Roolijako EduClusterin kanssa on selvä. ECF:n ydinosaamista on liiketoiminta, asiakassuhteet ja rahaliikenteen hoitaminen. Asiantuntemus ja sisältöosaaminen tulee tiedekunnasta.

– Jokainen case sovitaan aina erikseen, sillä asiakkaiden tarpeet ja toiveet ovat erilaisia. Valmista mallia ei ole, Rehtori-instituutin projektipäällikkö **Päivi Kananen** toteaa.

– Aasian suunta kyllä kiinnostaa. Kiina on vaikea ja kilpailtu markkina-alue. Kiinalaiset ovat laatutietoisia ja

Rehtoriksi etänä

2000-luvun alussa Rehtori-instituutissa mietittiin, miten vastata PISA-menestyksen mukanaan tuomaan koulutusjohtamiseen kohdistuneeseen kiinnostukseen. Ratkaisuna syntyi maisteriohjelma, joka pätevoittää kansainvälisiin kasvatusalan johtotehtäviin. Lähiopetuksena pidetyn ohjelman englanninkielinen opetus on videoitu alusta lähtien ja editoitu noin vartin pituisiksi teemoiksi.

Näistä tallenteista on koottu englanninkielinen, verkossa tarjottava täydennyskoulutusohjelma Master of

Educational Management and Leadership (MEd), ja se luetaan hyväksi varsinaisessa koulutusjohtamisen maisteriohjelmassa, mikäli opiskelija jatkaa sinne asti opiskelujaan.

Ohjelman 12 pakollista ja 20 valinnaista kurssia koostuvat yhteensä noin 600 yksittäisestä teemasesssiosta, joten kyse on erittäin laajasta etäopiskeluohjelmasta.

– Oppimislustalla on reilut 500 käyttäjää. Kaikki eivät suorita koko 80 op:n kokonaisuutta, vaan vain muutamia kursseja osana jotakin laitoksemme muuta koulutusta, projektipäällikkö **Päivi Kananen** kertoo. ■

heiltä tulee kriittistä palautetta. Kiina on myös neuvottelumielessä haasteellinen kumppani, ja siinä ECF:n rooli onkin avainasemassa, Kuorelahti lisää.

Puuran näkemyksen mukaan kovimmat kilpailijat tulevat ulkomailta. Moni valtio myöntää koulutusvientiin tukea Suomea enemmän. Paikalliset toimijat joutuvat toimimaan pienillä katteilla pärjätäkseen kilpailussa.

Yangin mukaan on myös hyvä miettiä, mitä ja kenelle myydään: Mikä Suomen koulutusjärjestelmässä on ainutlaatuista, mitä kiinalaiset eivät saa muualta? Kenellä on tarvetta suomalaiselle osaamiselle ja varaa ostaa sitä?

– Toisaalta markkinat Kiinassa ovat niin isot, että ehkä me Suomessa emme pysty täyttämään niitä, Hyvönen lisää. Keskisuomalaiset toimivat pääasiassa Shanghain alueella. Keskusteluja yhteistyöstä on käyty myös Jyväskylän ystävyyskaupungeissa Kunmingissa ja Mudanjiangissa.

Yhä ylöspäin

Puura uskoo, että koulutusvientii Suomesta Kiinaan jatkaa kasvuaan.

– Vielä ollaan alussa. Jää nähtäväksi, miten kilpailu tiukkenee ja pystyisikö valtio tukemaan hankkeita enemmän.

Vuonna 2012 Suomen palveluviennin arvo oli 15,1 miljardia euroa. Koulutusviennin arviot ovat vaihdelleet muutamasta miljoonasta noin sataan miljoonaan. Alan viennin tarkka arvottaminen on vaikeaa. Viennin tuotteet voivat olla palvelujen lisäksi tuotteita ja tavaroita, jotka näkyvät osana muita tilastoja.

– ECF:n liikevaihto tulee tänä vuonna olemaan lähes viisi miljoonaa euroa ja on merkittävästi kasvujohteinen tulevina vuosina. Jyväskylän yliopiston kanssa tehtävä yhteistyö on merkittävää, käytännössä ylivoimaisesti suurin asiantuntijakumppanuuksista, ja sen osuus liikevaihdosta on useampi sata tuhatta euroa vuodessa. Rooli ja laajuus kasvavat vuosi vuodelta, ECF:n toimitusjohtaja **Jan-Markus Holm** toteaa.

Kansainväliseen yhteistyöhön ja vientiponnistuksiin on perustettu myös uusia yhteisyrityksiä. Yksi uusimmista on Finland University, jonka omistajia ovat Itä-Suomen yliopisto sekä Tampereen ja Turun yliopistot. ■

Operaatio Shanghai

Kasvatustieteiden tiedekunnan ja EduClusterin laajin yksittäinen yhteistyökuvio on SMECin eli Shanghain opetusviraston kanssa. Suomessa kävi tänä syksynä 20 henkilön ryhmä rehtoreita ja koulujen johtajia tutustumassa paikallisiin kouluihin.

Shanghailaisten kolmen viikon pituinen vierailu on toteutettu jo kolmena perättäisenä vuotena. Se on kasvatustieteiden laitoksen johtaja **Matti Kuorelahden** mukaan osoitus siitä, että tarjonta on vastannut kysyntää. Vierailijat kulkivat rehtorin mukana työtä seuraamassa eli ”varjostamassa”, johtoryhmän kokouksista lähtien, mitä sitten päivään sattui kuulumaan. Osa kokouksista järjestettiin englanniksi. Näin he näkivät suomalaisen

koulun ja rehtorin työn arkea.

Rehtori-instituutin projektipäällikkö **Päivi Kanasen** mukaan se vaatii ensin pienen opastuksen, jos vierailijoilla ei ole aiempaa kokemusta vastaavasta omasta kotimaastaan. Heille annetaan avaimet ymmärtää, millainen Suomen koulujärjestelmä on ja miten täällä toimitaan, mitä eri asiat tarkoittavat, mihin teoriaan ja malliin ne perustuvat, miksi opetus on sellaista kuin on.

– Näin kerrottu ja koettu yhdistyy. Vieraille ei pidetä valmiita asiantuntijajohtoisia esityksiä, vaan avainasemassa on vertaisoppiminen.

– Hiljaa istuminen ja luennon kuunteleminen ei ole enää se tapa, miten koulutus nähdään. Sen sijaan asiantuntija vastaa esiin tulleisiin kysymyksiin. Se on iso muutos siihen, miten aiemmin on toimittu, Kananen toteaa.

– Vierailijat todella tekevät töitä keskenään, ja kun he keskustele-

Vieraat ovat kokeneet käynnit silmiä avaavina.

vat kokemastaan, tulee ilmi, että kaikki eivät välttämättä ole huomanneet samoja asioita. Se ei ole helppo tapa toimia, mutta on toiminnut loistavasti, Kuorelahti lisää.

Päätöskeskustelujen perusteella vieraat ovat olleet tyytyväisiä ja kokeneet käynnit silmiä avaavina. He ovat kiinnittäneet huomiota muun muassa yksilöllisyyden arvostamiseen ja mutkattomaan aikuisen ja lapsen väliseen vuorovaikutukseen.

– Suomen kouluissa on luottamuksen ilmapiiri, lapsilla on luokassa turvallinen olo ja heidät otetaan yksilöinä. Opettaja-oppilas-suhteet ovat helppoja ja sujuvia. Myös ryhmäkoot ovat maailman mitassa pieniä, siihenkin kiinnitetään huomiota, Kuorelahti kertoo. ■

■ teksti Tarja Vänskä-Kauhanen, kuva Petteri Kivimäki

Ulkomaanstipendi kannustaa opettajan toiveammattiin

Chile kaipaa kipeästi koulutusuudistusta

Kun **María Véliz** vuodenvaihteen jälkeen palaa Chileen ja aikanaan valmistuu, hän haluaa työskennellä high schoolin eli lukion englanninopettajana. Samanlaiset suunnitelmat ovat myös **Ewans Ewoldtilla**. **María**, **Ewans**, **Karen Bazaez**, **Carlos Muñoz** ja **Cristian Vega** ovat Becas Chile -stipendiaatteina Jyväskylän yliopistossa.

Juuri nyt tämä valiojoukko suorittaa valitsemiaan kursseja ja perehtyy suomalaisen yliopisto- ja koulutusjärjestelmään. Chilen opetusministeriö myöntää Becas Chile -tuen ulkomaille vuosittain muutamille kymmenille, ja viisi heistä tuli Jyväskylään. Apuraha on arvokas mahdollisuus päästä ulkomaille, sillä se kattaa valtaosan ulko-

mailla olon kustannuksista. Jyväskylään tulleilla on kaikilla taustalla erittäin hyvä koulumenestys, ylioppilastutkinto ja vahva motivaatio opettajan ammattiin.

Carlos Muñoz on ollut tyytyväinen luonnontieteiden kurssitarjontaan. Matematiikan ja fysiikan opintoihin sa hän on saanut Jyväskylässä toisenlaista perspektiiviä. Hyvä kokemus on ollut opiskelu pienryhmissä ja luotto omatoimisuuteen ja vastuuseen. Reilut ja hyvät opettajat hän mainitsee myös.

Tulevat aineenopettajat pääsevät vertailemaan maiden kouluoloja, ammatti-identiteettiä ja akateemisten opintojen merkitystä. Chilessä korkea-asteen opinnot avaa-

vat nuorten mukaan mahdollisuuksia sosiaaliseen nousuun. Opiskelu on kallista ja perheet ottavat velkaa lasten yliopisto-opintoihin. Koulussa eteneminen on jatkuvaa testaamista. Opettajan ammatti on aliarvostettu ja huonosti palkattu.

– Opetusohjelmat tehdään kouluille liki tuntisuunnitelmien tasolla, Carlos kuvaa. Keskiluokkaisen chileäläisen koulutie kulkee kunnallisten, yleisten ja yksityisten, ilmaisten ja kalliiden koulujen sekä ammatillisten ja yliopistovalintojen välillä. Korkeakoulutuksen ongelma ei ole vain opintomahdollisuuksien epätasa-arvoisuus vaan myös laatu. Maan koululaitokseen kaavaillaankin kipeästi uudistusta.

Etelä-Amerikan kehittyviin maihin lukeutuvassa maassa on koulutukselle kysyntää: 17-miljoonaisen kansan opipalvelullisuus kestää 18 ikävuoteen asti ja yliopisto-opintoja arvostetaan. ■

Akateemista vaihtoa ja tutkimusprojekteja jatkossa

Strategiajohtaja **Kari Pitkänen** ja projektipäällikkö **Emilia Ahvenjärvi** pitävät Chilen valtion kanssa käynnistynyttä stipendiohjelmaa merkittävänä. Koulutusviennin sijaan heidän mukaansa kyse on enemmän akateemisesta kumppanuudesta kuin liiketoiminnasta.

– Toimiva partnerius antaa mahdollisuuden moniin jatkonäkymiin. Näitä voivat olla stipendiohjelman laajentaminen, opiskelija-, tutkija- ja opettajavaihto tai yhteisten tutkimusprojektien käynnistäminen, he kertovat.

Jyväskylä on kyennyt ketterästi tarjoutumaan kumppaniksi eteläamerikkalaisten maiden suuntaan. Chilen opetusministeriön delegaatio vierailee Jyväskylässä marraskuussa. ■

Karen Bazaez (vas.), María Véliz, Ewans Ewoldt, Cristian Vega ja Carlos Muñoz ovat Jyväskylässä Chilen valtion lähettäminä opintomatkalaisina. Suomalaisen ja chileläisen yliopiston ja koulu- maailman kokemuksia on puoli vuotta punnittu, kun tulevat opettajat palaavat kotimaahansa.

■ teksti ja kuvat Tarja Vänskä-Kauhanen

Peleillä parempiin koulutuloksiin: kulttuurit ja kielet kohtemaan mukaan

Marraskuun alkupäivinä professori **Marja Kankaanranta** vastaa viesteihin Hong Kongista. Hän testaa, miten suomalaisten tutkijoiden ja yritysten tekemiä oppimispelejä pitää justeerata, jotta sikäläinen koululainen voisi sitä käyttää. Alustoja kehitetään, jotta koulukas oppisi paremmin, opettaja hyötyisi tekniikasta ja kansallisilla tasoillaan parempiin oppimistuloksiin pääsisivät kaikki mukana olevat tutkimuskumppanit: Arabiemiraatit, Chile, Espanja, Etelä-Korea, Hong Kong ja Singapore. Lisäksi mukana on Helsingin yliopisto.

Aiemmin syksyllä Kankaanranta ja tutkija **Tiina Mäkelä** emännöivät Systech-verkkoa Agorassa, jossa vertailua tehtiin espanjankielisen testiryhmän voimin. **Pablo Rebaque** työskentelee suunnittelijana Katalonian avoimessa yliopistossa, joka toimii virtuaaliyliopistona. Heidän tuottamansa Guixa (suom. liitu) on alusta, jossa oppilaan kirjoittaminen antaa opettajalle tietoa taidon edistymisestä. Chileläinen **Leonardo Lopez** hakee verkostosta hyötyjä maansa opettajankoulutukseen. Costaricalainen **Sandra Toledo Ramirez** puolestaan opiskelee kulttuuripolitiikan

Sandra Toledo Ramirez arvioi oppimispelejä: miten esimerkiksi jyväskyläläisten lukemaanoppimispelejä Grapho-game toimisi hänen kotimaassaan espanjankielisessä Costa Ricassa?

kansainvälisessä maisteriohjelmassa sosiologiaa ja testasi, miten sovellus hänen kokemaansa toimi.

Systech-verkoston jäsenet ovat oppimisen, pedagogiikan ja teknologian asiantuntijoita, mukana on myös yrityksiä ja yhteisöjä. Osapuolten yhteinen intressi on tuoda lisäarvoa koulutyöhön kehittämällä hyviä oppimiskäytäntöjä. Sama innostava peli voi toimia niin eteläkorealaiselle, suomalaiselle kuin arabilapsellekin, kun se on sovitettu omaan kulttuuriin ja kieleen.

Onko tutkimusryhmän työ tuontia, vientiä vai vaihtoa?

– Me pyrimme ennen kaikkea koulutusvaihtoon, ei vain siihen, että vietäisiin osaamista esimerkiksi Chileen tai muihin maihin, Kankaanranta sanoo.

– Osaamisen vuorovaikutus rikastuttaa kaikkia kumppaneita, Mäkelä ja Kankaanranta korostavat. Tuloksia hyödynnetään ja työhön keskitytään Jyväskylässäkin esimerkiksi juuri oppimisteknologioissa ja pelisuunnittelussa. Näin näkee myös Tekes, jonka tuella Systech-verkko toimii. ■

systechlearning.fi

Tiina Mäkelä (vas.) neuvoo Cristian Vegaa alkuun. Pablo Rebaque (takana vas.), Leonardo Lopez ja Marja Kankaanranta ovat panneet oppimiskurssit ja tietokoneet palvelemaan opetusta ja oppimista. Paras tulos saadaan, jos yritysten ja tutkijoiden tuottama peli pääsee aikanaan kansainvälisille markkinoille.

■ teksti Vesa Holm, kuva Piia Parviainen

Qatarin ”norssin alakoulu” pyörähti käyntiin

Qatarin pääkaupungissa Dohassa on toiminut syksystä alkaen Jyväskylän yliopiston normaalikoulun mallin mukaisesti toimiva suomalainen, kaikille lapsille avoin alakoulu, Qatar-Finland International School. EduCluster Finland ja Suomen opetusministeriötä vastaava Supreme Education Council (SEC) solmivat projektia koskevan kauppasopimuksen kesäkuussa. Liiketoimintaa ja kouluoperaatioita pyörittää EduCluster Finlandin Qatarin sivuliike.

– Tarkoituksena on tuoda hyviä suomalaisia koulukäytänteitä ja katsoa, miten ne saadaan sopimaan paikalliseen koulujärjestelmään niin, että se palvelee koko maan koulu-uudistusta. Vastaanotto on ollut äärimmäisen hyvää, ja olemme saaneet paljon positiivista huomiota medioissa, koulun rehtori **Juha Repo** kertoo.

Sopimuksen solmimista edelsi intensiivinen muutaman kuukauden suunnittelujakso Suomessa.

– Kesäkuun alusta elokuun loppuun kaavailtu viralliseksi suunnittelujakso paikan päällä koostui hyvin monenlaisista toiminnoista aina kiinteistöväylittäjänä toimimisesta autokuskiin. Arabikulttuurissa on sanonta, että ”Arabit satuloivat hitaasti, mutta ratsastavat nopeasti”. Koko hanke lähti alulle noin pari vuotta sitten, ja vauhti oli aluksi melko verkkaista, mutta nyt on menty sitäkin kovempaa, Repo toteaa.

Koulu on ollut auki 9. lokakuuta lähtien. Tällä hetkellä oppilaita on noin 100 ja lisää tulee päivittäin. Ensimmäiselle vuodelle on varattu 160 oppilaspaikkaa. Opetuskieletä on englanti.

Revon mukaan koululle ovat löytäneet tiensä myös työnhakijat. Jokaisella tuntuu olevan ainakin yksi serkku, joka mielellään työskentelisi koulussa – työtehtävällä ei ole niin väliä.

Samalla kun pidetään normaalia koulua, rakennetaan koulun toimivia käytänteitä ja prosesseja. Rehtori Revon päivät kuluvat hallinnollisissa paperitöissä, vanhempien ja sidosryhmien tapaamisissa sekä muun muassa koulun rakennustyömaan valvomisessa.

– Arki pyörii jo aika hyvin omaa rutiiniaan ja muistuttaa hyvin pitkälle suomalaisen peruskoulun arkea. Oppi-

Rehtori Juha Repo esittelee vanhempainillassa koulun toimintaperiaatteita.

laita alkaa tulla koululle seitsemän jälkeen, varsinainen koulu alkaa puoli kahdeksalta ja loppuu noin yhdeltä. Kahtena iltapäivänä viikossa henkilöstö järjestää kerhotoimintaa, joka kestää puoli kolmeen asti.

Koululla on tällä hetkellä luokat 0–2, ensi vuonna avataan luokat kuudenteen asti.

– Tiimimme miettii jatkuvasti käytänteitä, jotka toisivat esiin suomalaisen koulun parhaita puolia. Jatkuvasa dialogissa SEC:n kanssa pyrimme vastaamaan heidän tarpeisiinsa ja mietimme, mihin suuntaan toimintaa voisi ohjata. ■

Quulumisia

Olen sitä mieltä, että mielenkiintoiseen haasteeseen on tartuttava – muuten jää selvittämättä, mitä kaikkea se tuo tullessaan. Tällainen mahdollisuus tarjoutui koulutusviennillemme Qatarin solmitun sopimuksen myötä kesäkuun alussa. Sen seurauksena minullekin avautui mahdollisuus olla mukana pystyttämässä ensimmäistä suomalaista yksityiskoulua maailmalle. Oli aika kääriä hihat ja ryhtyä hommiin.

Kesän aikana Dohassa työstettiin syksyllä avautuvan koulun asioiden järjestelyä: oli koulupuvun suunnittelua, oppilaaksiottojärjestelmän luomista, oppimateriaalin ja välineiden tilausta, koulun imagon ja nettisivujen luomista sekä paljon muuta. Itse kirjoitin koulumme opetussuunnitelmaa, jonka pohjalta kouluarkea lähdeittäisiin yhdessä lasten ja opettajien kanssa elämään todeksi.

Syyskuun alussa pääsimme laittamaan koulua kuntoon tulevia oppilaitamme varten. Oli upeaa nähdä, kuinka tyhjä tila saivat elämää ympärilleen opettajien asetellessa oppimateriaaleja leluista peleihin kauniisti esille. Kauppaleikki sai

arvoisensa kyltin, joka kutsuu oppilaita opettelemaan kaupassa asiointia ja rahan käyttöä eli opetussuunnitelmakielellä sosiaalisia taitoja ja matematiikkaa. Pulpettien sijaan työpisteinä toimivat pyöreät ja kulmikkaat pöydät vahvistaen yhdessä oppimisen näkökulmaa. Syystäkin sain olla ylpeä, että saimme heti alusta alkaen tehdä näkyväksi sen, mistä suomalaisessa opetuksessa on kyse ja kuinka asiat etenevät kirjoitetulta tasolta käytännön tasolle.

Helppoa se ei ole joka kohdassa ollut. On vaa-dittu varmasti enemmän kuin kymmenen keskustelua, miksi emme halua meille tarjottuja standardipulpetteja vaan meille on tärkeää saada juuri tietyt kalusteet, jotka tukevat oppimiskäsitystämme. Onneksi meillä on joukossamme periksiantamatonta henkilökuntaa, joka on jaksanut perustella, että tällä tavoin teemme sitä, mitä olemme tänne tulleet tekemäänkin.

Kyllä meidän tekemisistä on kiinnostuneita oltukin. Monen vanhemman kanssa olen käynyt keskusteluita siitä, mikä suomalaisen opetussuunnitelman erottaa muista ja kuinka oppimista arvioidaan ilman ulkoisia testipattereita. Olen aistinnut erityistä innostuneisuutta, kun olen ker-tonut pedagogiikkamme perustuvan lapsen kokonaisvaltaisen kasvun ja oppimisen tukemiseen, jossa huomioimme lapsen sosio-emotionaalisen kasvun, motorisen kehittymisen sekä omatoimisuustaidot täällä korkealle arvostettujen akateemisten taitojen lisäksi. Mielenkiintoa on herättänyt myös koulussamme jokaiselle lapselle laadittava oppimissuunnitelma, jolla tuemme yksilöllistä kasvua ja kehitystä. Tämä on ollut monelle täysin uusi ja selvästi mieluinen uutinen.

Reilu kuukausi koulua takana on osoittanut, että paljon käytännön asioita on vielä organisoitavana, mutta suunta on oikea. Lasten iloiset kasvot viestivät hyvää oloa ammattitaitoisen henkilökuntamme käsissä. Eräs lapsi totesi lomavii-kon jälkeen kuulumisia kysellessäni: ”Loma oli ihan tylsä. Koulussa on kivaa. Mulla on kavereita ja repussa tehtävät tehtyinä.” Voisiko tästä mielenkiintoisesta haasteesta enää parempaa palautetta saada? ■

Piia Parviainen

Vice Principal, Qatar-Finland International School

■ teksti Miikka Kimari, kuva Sanna Vatanen

Avance-johtamiskoulutus 30 vuotta

”Osaaminen nyt tärkeämpää kuin koskaan”

Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulun Avance-johtamiskoulutusohjelma juhlii tänä vuonna pyöreitä vuosia. Kokeneelle liikkeenjohdolle suunnatun Avancen Executive MBA -ohjelman on suorittanut noin jo noin tuhat opiskelijaa.

Avance-johtamiskoulutus perustettiin vuonna 1984 yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen alaisuuteen. Vuonna 2010 se siirtyi kauppakorkeakoulun osaksi. Johtamiskoulutuksen kantavana ajatuksena on aina ollut tiivis vuorovaikutus opiskelijoiden omien organisaatioiden kanssa. Jokaisen opiskelijan opintosuunnitelma ja harjoitus räätälöidään omaan toimintaympäristöön sopivaksi.

– MBA-koulutuksessa olemme Aalto-yliopiston ohella Suomen merkittävin toimija. Tällä hetkellä ohjelmassa on sisällä noin 200 opiskelijaa. Noin 60 prosenttia opiskelijoista tulee pääkaupunkiseudulta, joten suuri osa seminaareistamme järjestetään siellä, Avancen johtaja **Ari Manninen** kertoo.

Johtamiskoulutuksen sadan opintopisteen laajuinen Executive MBA -ohjelma koostuu teemotetuista seminaarijaksoista, projektitöistä, yritys esimerkeistä ja luku-tehtävistä. Koulutuskokonaisuuksista ei järjestetä tenttejä, vaan oppeja sovelletaan jatkuvasti eri työmuodoin oman organisaation ja oman johtamisen osaamisen kehittämiseksi. Ohjelman tärkeä osa on EMBA-lopputyö, joka voidaan toteuttaa organisaation kehittämishankkeena tai laajempaan, pro gradun kaltaisena tutkimuksena.

AVANCE EMBA

Mikä: Jyväskylän yliopiston Executive MBA (Executive Master of Business Administration) on kansainvälisesti akkreditoitu (AMBA), korkeatasoinen kokeneille johtajille ja asiantuntijoille suunnattu koulutusohjelma

Laajuus: Vähintään 100 opintopistettä

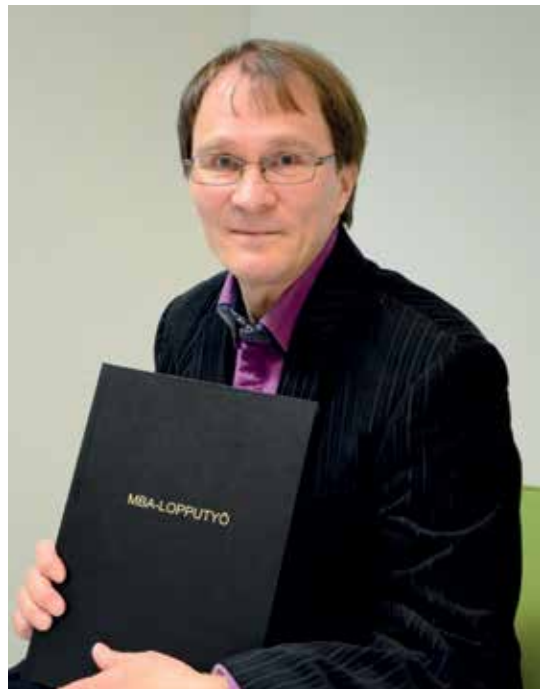
Miten: Suunniteltu suoritettavaksi työn ohessa noin kolmessa vuodessa

Hinta: noin 30 000 euroa

Lisätiedot: juu.fi/jsbe/avance

Kolmessakymmenessä vuodessa maailma on muuttunut hurjasti ja sama koskee luonnollisesti myös liike-elämää ja organisaatioita. Ne ovat myllerryksessä, ja kansainvälistymisen sekä tietotekniikan merkitys kasvaa jatkuvasti. Mannisen mukaan johtamiskoulutus puoltaa entistäkin vahvemmin paikkaansa tulevaisuudessa.

– Osaaminen ei ole koskaan ollut yhtä tärkeää kuin nyt. Suomalaiset organisaatiot ovat kansainvälistyneet hurjasti verrattuna vaikkapa vuoteen 1995, jolloin itse aloitin työskentelyn Avanceissa. Globaalissa kilpailussa osaamisen kysyntä kasvaa entisestään. Yhteiskunnassa ja organisaatioissa on kova tarve kehittää uudenlaisia menestymisen malleja, hän sanoo. ■

Avance-johtamiskoulutuksen johtaja Ari Mannisen työssä yksi hetki on ylitse muiden.

– Todistusten jako on aina erityisen vaikuttava tilaisuus, sekä opiskelijoille että meille kaikille Avanceissa. On hienoa nähdä onnistumisia niin opinnoissa kuin organisaatioiden kehittämisessä.

Elinikäistä oppimista tukemassa

Peda.net-oppimisympäristö on Koulutuksen tutkimuslaitoksen innovaatio, jota on kehitetty jo toistakymmentä vuotta. Palvelua on uudistettu viime vuosina yhteistyössä opettajien ja oppilaiden kanssa, ja se on käytössä lähes puolessa Suomen kouluista.

Alusta on myös korkeakoulujen käytettävissä. Ensimmäiset kokeilut on tehty OKL:ssä. Myös Oulun yliopistossa on syksyn aikana testattu Peda.netin toimivuutta oppimisympäristöihin liittyvällä kurssilla.

– Peda.net on maailmanlaajuisesti ainutlaatuinen järjestelmä, ja sitä on tarkoitus tarjota myös ulkomaille. Valitettavasti resurssit eivät ole riittäneet vielä mihinkään konkreettiseen, mutta palvelu on jo muun muassa esitelty Kenian opetusministeriölle, Koulutuksen tutkimuslaitoksen projektipäällikkö **Jouko Jokinen** sanoo.

Tuotokset talteen omaan profiiliin

Keskeisen pohjan palvelussa muodostaa oppimisalusta OmaTila.

– OmaTila tukee elinikäisen oppimisen ideologiaa. Kuka tahansa voi luoda sinne tunnukset. Sinne voidaan tallentaa opiskelun aikaisia tuotoksia myöhempää tarvetta varten. Esimerkiksi erilaisista kielten projekteista voi rakentaa erillisen salkun, jota voi hyödyntää vaikka työnhaussa cv:n liitteenä. OmaTila toimii myös tarvittaessa some-työkaluna Facebookin tai Twitterin taan, Jokinen kertoo.

Rajana palvelun hyödyntämisessä on vain mielikuvitus. Polku alkaa esikoulussa, jossa oppilaille rakennetaan ”Kasvun kansio”, johon jää muistoja ja opiskeluhistoriaa. Perusopetuksessa ja lukiossa opiskelijat tekevät yksilö- tai ryhmätöinä erilaisia projekteja.

Halssilan koulun 3B-luokan opettaja **Kirsi Nieminen** on käyttänyt palvelua muun muassa luokkalehden tekemiseen.

– Sen avulla on ollut helppoa ja innostavaa oppia tietotekniikan alkeita. Luokkalehti on aikaisemmin tehty usein vasta 6. luokalla paperisena, nyt meillä on sellainen kuvineen kaikkineen jo 2. luokalta alkaen, Nieminen kertoo.

Palveluun pääsee kirjautumaan myös omalla kotikooneella.

– Jopa kesäloman aikana oppilaiden omille sivuille ilmestyi kasvioita ja raportteja kesälomareissuista kuvineen, Nieminen lisää.

Peda.net toimii paitsi oppimisympäristönä myös koulun, luokkien ja oppiaineiden kotisivuna ja tiedotuskanavana vanhemmille.

Koulutusympäristö yrityksille

Myös yritykset voivat hyödyntää palvelua omaan koulutustoimintaansa. Ensimmäiset pilotit on jo toteutettu yritysten kanssa.

– Hieman vastaava asia on toteutettu Suomen Koripalloliiton kanssa, joka tuotti sisältöä Susi Campus -sivuille. Sivustolla opastetaan suomalaisia oppilaita, opettajia ja alan harrastajia koripallon saloihin. Samalla se toimii maanlaajuisesti Koripalloliiton koulutusympäristönä valmentajille, Jokinen kertoo. ■

Kirsi Nieminen on ollut tyytyväinen Peda.net-oppimisympäristön tarjoamiin mahdollisuuksiin.

■ teksti Anitta Kananen

Superdemokratia

– vakavaa asiaa ironialla höystettynä

Auttaako Superdemokratia-hanke kansalaista pulassa? Loikkaako se paikalle, kun pahan voimat uhkaavat äänestäjiä? Tutkimuksen avulla ainakin. Valtio-opin professori **Marja Keräsen** akatemia-hanke avaa keskustelua osallistumisesta tutkimalla muodikasta, uudeksi demokratiaksi kutsuttua ilmiötä.

Projektin nimen Marja Keränen myöntää olevan lainaus, ellei peräti pihistys, erään ajatushautomon esityksestä.

– Mutta me käytämme käsitettä vähän ironisesti, hän huomauttaa.

Viime vuosina on kuultu puheenvuoroja ja nähty hallinnollisia hankkeita, joiden mukaan vanha tuttu edustuksellinen demokratia olisi auttamattoman vanhanaikaista. Äänestämistä pidetään liian heikkona kansalaisosallistumisen muotona ja edustuksellista toimintatapaa liian etäisenä.

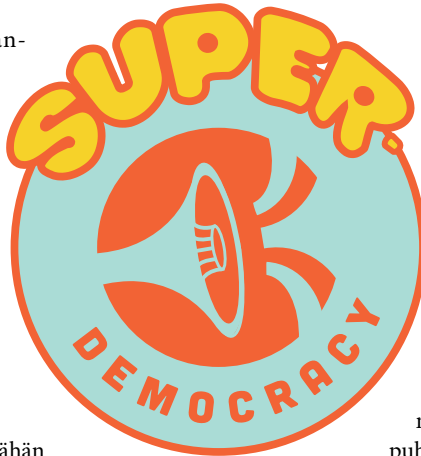
Uuden demokratia-ajattelun mukaan politiikka tehdään itse. Esimerkiksi, jos olet huolestunut ilmastonmuutoksesta, on turha odotella pölytynneiden parlamenttien byrokraattisia päätöksiä. Perustat luomuruokapäivän tai valtaat viljelypalstan, niin johan alkaa maailma pelastua. Tai julkisten palvelujen vähetessä kansalaisten toivotaan järjestävän ne.

Ideahan on hyvä! Pääsemme eroon perinteisestä alamaiskulttuurista ja palvelut järjestyvät paremmin. Itse tekemisen ajatus tuntuu äkkiseltään raikkaalta ja modernilta. Asiassa on kuitenkin myös toinen puoli.

– Ellet osallistu, et ole aktiivinen ja hyvä ihminen, tutkijakoulutettava **Marjukka Weide** luonnehtii.

– Kuinka kauan ihmiset jaksavat puuhata? Ja kuinka monella on aikaa ja mahdollisesti rahaakin siihen, projektin post doc -tutkija **Lauri Siisiäinen** kysyy.

Tuntuu ristiriitaiselta, jos ylhäältä päin virkatyönä johdetuilla ohjelmilla saadaan ihmiset kiinnostumaan demokratiasta – tai hallinnosta. Tutkijoiden mukaan nämä sinänsä hyviltä kuulostavat hankkeet saattavat vesittää

demokratiaa siirtämällä kansalais-toiminnan hallinnolliseksi asiaksi.

Superdemokratia-hanke tutkii näitä uusia ilmiöitä ja niiden taustoja demokratiateorian, käsiteanalyysin, konkreettisten osallistamishankkeiden seurannan sekä kansalaisliikkeiden näkökulmista. Kehitystä voidaan ymmärtää paremmin, kun selvitetään käsitteitä ja niiden käytön historiaa.

– Metodi suuntautuu teksti- ja retoriseen analyysiin. Meitä kiinnostaa, miten demokratiasta nykyisin puhutaan ja miten sitä käsitteellistetään puheessa ”uudesta demokratiasta” ja hallinnasta, Keränen tiivistää.

Edustuksellisuus vanhanaikaistaa?

Projektilaiset epäilevät, korvaavatko nämä uudet ilmiöt edustuksellisen demokratian. On syytä tutkia, johtavatko osallistamishankkeet kuitenkin päätöksentekoon myös edustuksellisissa elimissä, tai missä kohdin voi syntyä ristiriitoja näiden toimintatapojen välille.

Jääkö osallistaminen näennäiseksi ja tuloksettomaksi? Päättävätkö asioista henkilö- ja ääni-periaattein valitut edustajat vai kulloiseenkin hankkeeseen aktiivisimmin osallistuneet sidosryhmäläiset? Ketä nuo sidosryhmäläiset edustavat – vain itseäänkö? Ja kasaantuvatko vaikutusmahdollisuudet rinnakkaisissa ja päällekkäisissä osallistamishankkeissa aina samoille aktiiville?

Voi olla niin, etteivät uudet osallistavat hankkeet ratkaise vanhan edustuksellisuuden ongelmia – ne saattavat tuottaa myös uusia.

Suomen Akatemian tutkimushanke ”Superdemokratia” – Osallistuvan käänteen kriittinen arviointi. Nelivuotisen projektin akatemiarahoitus on liki 600 000 euroa, johtaja Marja Keränen. Mukana hankkeessa ovat **Tapio Litmanen**, **Pertti Lappalainen**, Lauri Siisiäinen, Marjukka Weide ja **Taina Meriluoto**. ■

Christina Nappa (1838–1908) syntyi Pietarissa ja kävi Pyhän Marian suomalaisen seurakunnan kirkkokoulua, jonka johtajana toimi Uno Cygnaeus. Cygnaeus järjesti Jyväskylään perustettavan seminaarin opettajat stipendien turvin opis-

■ teksti Asta Ruodemäki
kuvat Jyväskylän yliopiston tiedemuseo

NAPPA JA CYGNAEUS TOIVAT FRÖBELILÄISEN PEDAGOGIIKAN SUOMEEN

kelemaan kansanopetuksen johdaviin maihin Saksaan ja Sveitsiin.

Yksi heistä oli Christina Nappa, joka perehtyi opintomatallaan mm. Friedrich Fröbelin pedagogiikkaan. Saksan fröbeliläiset lastentarhat olivat tehneet vaikutuksen myös Cygnaeukseen. Pedagogiikassa korostuvat lapsen kunnioittaminen, tukeminen sekä myötäilevä ja suojeleva ”kasvurauha”. Fröbel kehittikin joukon lapsen oppimista ja maailmakaikkeuden ymmärtämistä tukevia leikkilahjoja, joihin kuuluvat

ns. Fröbelin palikat.

Jyväskylän seminaarissa Nappa opetti aluksi tyttömallikoulussa ja myöhemmin lastentarhassa, jossa Fröbelin oppeja sovellettiin ahkerasti. Fröbeliläinen pedagogiikka säilyi alkuopetuksessa 1970-luvulle, eikä se ole kokonaan vieläkään hävinnyt opetuksesta. Fröbeliläisiä opetusvälineitä sekä jonkin verran myös Napan henkilökohtaisia tavaroita on esillä Soihdun perusnäyttelyssä. ■

Joulun tunnelmaa Soihdussa

Christina Nappa kirjoitti vuonna 1864 kalevalamittaan joulurunon ”Seminaarin Joulukuusi”, josta tässä ensisäkeitä:

*Oi kuin oisi ihanaista,
sydämelleni suloista,
havata haastetta havusta,
kuulla kuusesta puhetta.
Kukas kuusesta puhuisi?
Kuka haastaisi havusta?
Laulelisi lehvästä...*

Napan jouluruno on luettavissa 1.12. yliopiston pääsivulla avautuvasta sähköisestä joulukalenterista. Soihdussa avautuu 19.11. Joulujuhlan kunniaksi -näyttely, joka esitte-

Poikaharjoituskoulun joulujuhla vuonna 1936.

lee Seminaarinmäen jouluperinteitä. Näyttelyyn liittyy kaksi joulukoriste-työpajaa 3.12. ja 10.12. ■

Lisätietoja:
juu.fi/museo

7 000 kirkkokuvaa kaikkien käytössä

Taidehistorian professori **Heikki Hanka** on Suomen johtavia kirkkotaiteen asiantuntijoita. 30 vuoden kuvaustyö on tuottanut yli 70 000 kuvan kokoelman. Hanka kannustaa yliopistoa ja ihmisiä tuomaan materiaalejaan rohkeammin esiin.

Hanka muistelee ensimmäisen kuvausmatkan sijoittuvan vuoteen 1982, jolloin alkoi alttaritaulujen tutkimushanke. 80- ja 90-lukujen diamateriaali on nyttemmin digitoitu ja vapaasti katsottavissa verkossa.

– Tutkimusyhteistyökumppanimme käytännöllisen teologian laitos Helsingissä oli myös perustamassa kuva-arkistoa, ja sitä myötä syntyi Kuvio Tutkimusarkisto (kuvio.helsinki.fi). Siellä minulla on yli 7 000 kirkkokuvaa ilmaiseksi jaossa, ja se on laajin Suomen kirkkoja koskeva kuvamateriaali, Hanka kertoo.

Kiinnostus kirkkoja kohtaan syntyi aikanaan mielenkiintoisesta syystä.

– Minua eivät kirkot kiinnostaneet pätkääkään, mutta päätin ottaa selvää niistä. Se oli jonkinlaista käänteispsykologiaa. Kannustan muitakin menemään epämukavuusalueelle, silloin löytää mielenkiintoisia asioita. Sen tulisi mielestäni olla tutkimuksenkin lähtökohta, Hanka näkee.

Kirkkojen lisäksi kuvauskohteina ovat olleet muutkin taideteokset ja arkkitehtuuri.

– Olen kokenut, että tehtäväni on liikkuva silmät auki ja kuvata myös taideteoksia sekä rakennettua ympäristöä. Kuvattessa täytyy ajatella omien tarpeiden lisäksi myös alaylipäätään, Hanka muistuttaa.

Suosikkikuvaa Hanka ei osaa nimetä, vaan mieluummin korostaa kuvausmatkojen antia. Ikimuistoisin ta-

pahtuma matkoilta sijoittuu 1980-luvun jälkipuoliskolle.

– Etsimme kollegan kanssa vanhaa alttaritaulua, eikä sitä meidännut löytyä mistään. Vanha isäntä kävi sanomassa, että se on läheisessä puuvajassa. Niin sitä sitten purettiin kahdestaan käsin koko puuvaja. Siellä se vajan alla oli, 1850-lu-

vulta ollut taulu oli poistettu käytöstä huonokuntoisena, Hanka muistelee huvittuneena.

Tiedon jakaminen hyödyttää kaikkia

Matkat ovat suuntautuneet vuosien varrella ympäri maailmaa, mutta Hanka haluaa omalla dokumentoinnillaan viestiä, ettei merta edemmäs kannata lähteä kalaan.

– Laajemmin kiinnostavat sellaiset paikat, joihin ihmiset ovat sijoittaneet siihen kulttuuriin kuuluvan uskonnon rakentamista. Omassa kulttuurissa ja ympäristössä on kuitenkin kosolti erinomaista aineistoa, Hanka tuumii.

Hanka myöntää materiaalien jakamisen ongelmat. Silti hän haastaa myös yliopistolaiset hyödyttämään yhteiskuntaa enemmän. Ihmisillä on valtavasti tietoa, jota levittää.

– Harvat ovat tajunneet, miten tärkeää on presentoitua yhteiskuntaan omien tietovarantojen kautta. Kun aineistoja saataisiin vapaasti maailmalle, se hyödyttäisi yhteiskuntaa ja tuottaisi lisäarvoa. Se on mielestäni yliopiston tehtäväkin. Intressini on jakaa tietoni ja kuvani eteenpäin, mutta minua askarruttaa, mikä on siihen oikea tapa ja kanava ottaen huomioon tekijänoikeudelliset seikat, Hanka aprikoi. ■

■ teksti Marja Keränen, kuvat Petteri Kivimäki

Kansainvälistä väriä perhe-elämään – ja perhe kansainvälisille opiskelijoille

Suomalainen ruoka on hyvä keino tutustuttaa ulkomaalaisia opiskelijoita uuteen kulttuuriin. Vaarakallioiden pöydän ääressä vasemmalta Timo, Miikka, Ying, Sweety, Mia ja pöydän päässä Riina.

Iloinen puheensorina täyttää Vaarakallion perheen keittiön. Kiinalaisopiskelijat **Ying** ja **Sweety** ovat tulleet maistelemaan karjalanpaistia ja viettämään iltaa ystäväperheensä kanssa. Varsinaisesti Vaarakalliot ovat ystäväperhe Yingille ja espanjalaiselle **Oscarille**, mutta Yingin ystävä Sweety viihtyy myös perheen luona hyvin.

– Joukon koko vaihtelee. Kulttuurisuunnistuksessa meitä oli aika iso porukka liikkeellä, kun nämä omat opiskelijat toivat ystäviäänkin mukaan, perheen äiti **Mia Vaarakallio** nauraa.

Jyväskyläläiset Mia ja **Timo Vaarakallio** ilmoittivat perheensä yliopiston ystäväperheohjelmaan vuosi sitten syksyllä. Ensimmäinen ystävyys ei onnistunut, sillä ohjelmaan ilmoittautunut espanjalaistyttö ei halunnutkaan osallistua. Kiinalainen Ying puolestaan oli jäänyt syksyllä ilman perhettä.

Joulun jälkeen Vaarakalliot ja Ying löysivät kuitenkin toisensa. Siihen mennessä Ying oli opetellut syysluku-

kauden ajan omin avuin suomalaiselämää, viettänyt joululomaa Lontoossa ja palannut sieltä Jyväskylään keskellä joulua. Yllättäen kaupat olivatkin kiinni, ja hän vietti joulun yksin opiskelija-asunnossaan ilman ruokaa. Mia Vaarakalliolle nousevat kyneleet silmiin vieläkin, kun hän ajattelee, että Ying olisi voinut olla joulun perheen kanssa.

– Ei meille joululla ole niin suurta merkitystä, mutta jos joku olisi yksin vaikkapa kevätkuuhlan (kiinalaisen uudenvuoden) aikaan, se olisi kamalaa, vertaavat Ying ja Sweety kulttuurieroja.

Kulttuurien tuntemus on ollut Vaarakallioidenkin mielestä ystäväperheohjelman antoisimpia puolia. Suomalaisia tapoja opettelemalla ja ruokia maistelemalla saa tietoa myös muiden maiden tavoista. Ying ja Sweety ovat myös kokanneet perheelle kiinalaista ruokaa.

”En ole koskaan nähnyt näin monta puuta”

Ying on saanut Suomessa muitakin erikoisia kokemuksia, kuten leiponut korvapuusteja, luistellut, käynyt soustelemassa ja pelannut Unoa. Perheen kanssa hän pääsi ensimmäistä kertaa elämässään metsään.

– En ole koskaan nähnyt niin monta puuta samalla kertaa! Ying huudahtaa. Siitä riittääkin ruokapöytään vitsiä, kuinka helppoa tytöt olisi eksyttää metsässä.

Vaarakallion perheen neljä eri-ikäistä lasta, yliopistossa opiskeleva **Teemu**, lähihoitaja **Roopo**, yläastetta käyvä **Miikka** ja 9-vuotias **Riina**, saavat myös käyttää englannin kielen taitojaan ja tutustua vieraisiin kulttuureihin. Riinan kanssa kommunikointi tapahtuu vielä pelien ja leikkien avulla, ja se onkin opettajaopintoja kansainvälisessä maisteriohjelmassa suorittaville Yingille ja Sweetylle sekä liikuntapsykologiaa opiskelevalle Oscarille hauskaa.

– Idea lähteä mukaan ohjelmaan syntyi, kun vanhin poikamme opiskeli Yhdysvalloissa. Olisi ollut mukavaa, että hän olisi siellä päässyt paremmin tutustumaan paikalliseen elämään. Harkitsimme ensin vaihto-oppilasta perheeseemme, mutta tämä oli vapaampi tapa kansainvälistyä, Mia Vaarakallio kiteyttää.

Vaarakalliot suosittelevat ystäväperheohjelmaa lämpimästi muille perheille. Tapaamiset ovat sekä keino harjoitella kielitaitoa ja tutustua muihin kulttuureihin että mahdollisuus antaa opiskelijoille mukavia kokemuksia Suomesta. ■

Mukaan ohjelmaan

Ystäväperheohjelmassa ulkomaalaiset opiskelijat pääsevät tutustumaan suomalaiseen kulttuuriin ja elämäntapaan suomalaisessa perheessä. Perhe puolestaan saa opiskelijan kautta tietoa tämän kotimaasta ja kulttuurista.

– Ystäväperheteroiminta on erinomainen tapa kansainvälistyä kotimaassa ja tutustua eri puolilta maailmaa tuleviin opiskelijoihin, kertoo suunnittelija **Jenni Hyvärinen** yliopistopalveluista.

Ohjelmassa on vuosittain mukana noin 70–80 perhettä. Uusia perheitä tarvitaan jatkuvasti, ja ohjelmaan voi hakea koko ajan. Hakemuksen voi jättää joulukuun alkuun mennessä, jolloin kevätlukukaudelle ohjelmaan hakeneita opiskelijoita ja perheitä aletaan yhdistää. ■

Hakulomake ja lisätietoa:

jyu.fi/ystavaperheohjelma
Jenni Hyvärinen, 040 805 4466
jenni.hyvarinen@jyu.fi

YSTÄVÄPERHELTÄ EDELLYTETÄÄN

- kiinnostusta vieraita maita ja kulttuureja kohtaan
- kohtuullista englannin kielen taitoa
- ohjelman periaatteiden noudattamista.

OPISKELIJAN KANSSA VOI

ESIMERKIKSI

- laittaa ruokaa ja leipoa
- harrastaa liikuntaa
- tutustua nähtävyyksiin ja museoihin
- harrastaa luonnossa, esimerkiksi pilkkiminen, onginta, marjastus, sienestys, soutelu, melonta, retkeily ja avantouinti ovat ulkomaalaisille erikoisia elämyksiä
- saunoa ja mökkeillä
- viettää juhlapäiviä

Väitelleet 23.8.–31.10.2014

23.8.2014
FM Hilkka Peltonen, kirjallisuus, Mobile – käyttöliittymä Michel Butorin tekstikoneeseen.

23.8.2014
KL Riitta Viitala, erityispedagogiikka, Jotenkin häiriöks. Etnografinen tutkimus sosioemotionaalista erityistä tukea saavista lapsista päiväkotiryhmässä.

28.8.2014
M.A. Jacqueline Jere-Folotiya, psykologia, Influence of Grade One Teachers and Graphogame on Initial Literacy Acquisition: Lusaka District.

29.8.2014
M.A. Tamara Chansa-Kabali, psykologia, The Acquisition of Early Reading Skills: Influence of the Home Environment.

29.8.2014
FM Joonas Ilmavirta, matematiikka, On the broken ray transform.

29.8.2014
FM Risto Paatelainen, fysiikka, Minijet Initial State of Heavy-Ion Collisions from Next-to-Leading Order Perturbative QCD.

29.8.2014
FM Roger G. Pineda, kognitiotieteet, Technology in culture: a theoretical discourse on convergence in human-technology interaction.

29.8.2014
FM Jyrki Torniainen, akvaattiset tieteet, Migratory connectivity amongst Baltic Sea salmon.

5.9.2014
M.Sc. Adriano Mazziotta, ekologia ja evoluutiobiologia, Global warming, forest biodiversity, and conservation strategies in boreal landscape.

6.9.2014
TKT Jyri Rajamäki, tietotekniikka, Studies of satellite-based tracking systems for improving law enforcement: Comprising investigation data, digital evidence and monitoring of legality.

12.9.2014
Socioexamen Carina Håkansson, psykologia, The Extended Therapy Room, Coming from an Authentic Place. A Phenomenological-Hermeneutic Study of My Experiences as a Psychotherapist in the Extended Therapy Room.

12.9.2014
M.Sc. Irina Ovca-renko, ekologia ja evoluutiobiologia, The role of agroecosystems for invasion of a generalist herbivore.

13.9.2014
FM Jari Miettinen, tilastotieteet, On statistical properties of blind source separation methods based on joint diagonalization.

19.9.2014
MMM Lotta Jaakola, ympäristötieteet ja teknologia, Can learning from the past help to predict the future in the environmental impact assessment on reindeer husbandry?

19.9.2014
KL Tarja Liinamaa, Merkityksellisen ohjaus- ja vuorovaikutussuhteen olemus lastentarhanopettajakoulutuksen ohjatussa harjoittelussa.

20.9.2014
FM Eveliina Bovellan, soveltava kielitiede, Teachers' beliefs about learning and language as reflected in their views of teaching materials for Content and Language Integrated Learning (CLIL).

Täydelliset väitöstiedot, vastaväittäjät ja kustokset:
www.jyu.fi/vaitokset

27.9.2014
KTM Henri Pirkkainen, tietojärjestelmätiede, Globally distributed Knowledge Sharing in Social Software Environments: Barriers and Interventions.

1.10.2014
FM Tiina Hemminki, Suomen historia, Vauraus, luotto, luottamus. Talonpoikien lainasuhteet Pohjanlahden molemmin puolin 1796–1830.

4.10.2014
LitM Merja Hoffrén-Mikkola, biomekaniikka, Functional muscle architecture in aging.

27.9.2014
FM Rita Rinnan-koski-Tuikka, liikuntafysiologia, The effects of physical activity and diet change on intracellular lipids and metabolism in mice

1.10.2014
LitM Olli Tikkanen, valmennus- ja testausoppi, Physiological loading during normal daily life and exercise assessed with electromyography.

4.10.2014
LitM Kasper Mäkelä, liikuntapedagogiikka, PE teachers' job satisfaction, turnover, and intention to leave or stay in the profession.

with diet-induced obesity.

Tietoniekka

Ympäristövaikutusten arviointimenettely saisi olla moniäänisempi

Ympäristövaikutusten arviointimenettely eli YVA tehdään ympäristöllisesti merkittäville hankkeille, esimerkiksi tie-, jätehuolto-, energiantuotanto- ja luonnonvarahankkeille. **Kimmo Jalava** arvioi väitöksessään menettelyn laatua ja siihen vaikuttavia tekijöitä.

Tulosten mukaan menettely luo hyvän lähtökohdan keskenään hyvinkin erilaisten hankkeiden ympäristövaikutusten hahmottamiselle ja ymmärtämiselle.

Kimmo Jalava toteaa, että suomalaisissa YVA-menettelyissä käsitellään ja tuotetaan suunniteltuihin

hankkeisiin liittyvää laaja-alaista ympäristötietoa. Sisällöllisesti arvioinnit noudattavat sekä lainsäädäntöä että hyvien käytänteiden ohjeituksia. Suomen menettelyä pidetään laadukkaana ja joustavana.

Näitä ominaisuuksia ei kuitenkaan aina hyödynnetä menettelyissä. Jalava esittää, että etenkin riski- ja epävarmuustarkasteluissa erilaisten näkökantojen perusteellisempi esiintuominen ja niistä käytävä jatkokeskustelu auttaisivat laadukkaampien arviointien tekemistä.

IINA ALHO

26.9.2014
FM Kimmo Jalava, ympäristötieteet ja –teknologia, Quality of Environmental Impact Assessment in Finland.

Väitelleet 23.8.–31.10.2014

4.10.2014
YTM Onni Pekonen, valtio-oppi, Debating "the ABCs of Parliamentary Life": The Learning of Parliamentary Rules and Practices in the Late Nineteenth-

Century Finnish Diet and the Early Eduskunta.

4.10.2014
KM Minna Silvennoinen, kognitiotiede, Kirurgisten taitojen harjoittelu simuloitussa ja autenttiossa ympäristössä, asiantuntijuuden kehittämisen haasteet laparoskopiaharjoittelussa.

10.10.2014
FM Katri Korpela, ekologia ja evoluutiobiologia, Biological Interactions in the Boreal Ecosystem under Climate Change.

10.10.2014
FM Elina Laanto, solu- ja molekyylibiologia, Exploring phage-bacterium interactions - New ways to combat a fish pathogen.

10.10.2014
FM Mikko Pääkönen, fysiikka, Spherically Symmetric Inhomogeneous Cosmological Models.

11.10.2014
FM Kaisa Leino, soveltava kielitiede, The relationship between ICT use and reading literacy: focus on 15-year-old Finnish students in PISA studies.

17.10.2014
YTM Reetta Mühönen, sosiologia, Opinteitä ikääntyvien yliopistoon. Sotien sukupolvi ja yliopiston ylistys.

18.10.2014
FM Antti Malinen, Suomen historia, Perheet ahtaalla. Asuntopula ja siihen sopeutuminen toisen maailmansodan jälkeisessä Helsingissä 1944–1948.

23.10.2014
FM Vesa Ojalehto, tietotekniikka, On Solving Computationally Expensive Multiobjective Optimization Problems with Interactive Methods.

24.10.2014
TkL Matti Kurki, tietotekniikka, The Stress-Strain State and Stabilization of Viscoelastoplastic, Imperfect Moving Web Continuum.

25.10.2014
LL Pekka Borchers, psykologia, "Issues like this have an impact": the Need-Adapted Treatment of Psychosis and the Psychiatrist's Inner Dialogue.

25.10.2014
KL Kimmo Oksanen, kasvatustieteet, Serious Game Design: Supporting Collaborative Learning and Investigating Learners' Experiences.

31.10.2014
FM Moona Huttunen, solu- ja molekyylibiologia, Enterovirus induced non-acidic entry pathway and its relation to epidermal growth factor receptor pathway.

31.10.2014
YTM, KM Hely Innanen, psykologia, Occupational Well-being. The Role of Areas of Worklife and Achievement and Social Strategies.

31.10.2014
FM Anssi Peuronen, kemia, N-Monoalkylated DABCO-Based N-Donors as Versatile Building Blocks in Crystal Engineering and Supramolecular Chemistry.

31.10.2014
LitM Anu Salpakoski, gerontologia ja kansanterveys, Mobility recovery after hip fracture and effects of a multi-component home-based rehabilitation program.

Musiikkikampus panostaa teknologiaan

Musica-rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen on remontoitu uusi oppimistila. Tila koostuu eri osista: ”klubilla” ja ”stagella” voi järjestää esityksiä ja tapahtumia, ”studio” on opetus- ja kokoustila, aula toimii tutkimusta esittelevänä ”showroomina” ja soveltuu myös akustisen musiikin esittämiseen.

Opiskelijoiden ja henkilökunnan toivotaan ottavan tilan omakseen ja määrittelevän sen luonteen omalla toiminnallaan.

– Ajatuksena on, että kampusolohuone olisi kaikkien käytössä. Myös muista musiikkikampuksen oppilaitoksista voi tulla sinne vaikkapa pitämään matinean, musiikkikampuksen johtaja, professori **Jukka Louhivuori** visioi.

Vastaavaa klubitilaa ei ole muilla Jyväskylän kampuksilla.

Epämuodollinen oppimistila

Uusi tila on oppimisympäristö, mutta avainasemassa on epämuodollisuus ja avoimuus. Sitä tukevat uudet teknologiset innovaatiot, joiden kehittäminen on tärkeä osa musiikkikampuksen toimintaa.

Tällä hetkellä musiikkikampus panostaa musiikkikasvatusteknologiaan ja muun muassa päälle puettavaan teknologiaan, joka on mainittu yhdeksi Tekesin uusista painotuksista. Kaupallinen esimerkki älyvaatteista on musiikkipaita, jossa on rummut tai koskettimisto, joita voi oikeasti soittaa.

Koekäytössä on muun muassa kanadalaisvalmisteen Peregrine, musiikkipelien ohjaamisen soveltava käsine. Musiikkikampuksen oma innovaatio on Smart Hand eli ”älykäsi”, jota kehitetään parhaillaan Tekesin TUT-

Jukka Louhivuori, Esa Viirret, Mikko Myllykoski ja Janne Kekäläinen musisoivat koekäytössä olevilla soittimilla.

LI-rahoituksella. Sitä voi käyttää opetuksen apuvälineenä, musiikkilaitteiden ohjaimena, soittimena tai esimerkiksi savukoneen tai valojen hallinnassa.

Yhteistyö toimii

Kolmen oppilaitoksen eri omistajat, työehtosopimukset ja muut käytännöt aiheuttavat sen, että yhteistyön toteuttamistapoja on jouduttu tarkasti miettimään. Rehtori **Matti Manninen** huomautti musiikkikampuksen lukuvuoden avajaisissa, ettei pikkuseikkojen saa antaa olla yhteistyön esteenä tai hidasteena. Louhivuoren mukaan yhteistyö onkin saatu sujumaan hyvin, kun on hyväksytty tietty jousto.

– Koulutusorganisaatioiden yhteistyömuotoja musiikin alalla on pyritty kehittämään eri puolilla Suomea. Musiikkikampuksella olemme mielestämme onnistuneet ratkaisemaan suurimmat pulmakohdat, Louhivuori iloitsee. ■

Suomalainen musiikkikampus

- Jyväskylän ammattikorkeakoulun, Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän ammattiopiston muodostama musiikkikoulutuksen ja -tutkimuksen osaamiskeskittymä.
- Henkilöstöä noin 150.
- Opiskelijoita yli 700, lisäksi JAOn taiteen perusopetuksen piirissä noin 1 500 opiskelijaa.
- musiikkikampus.fi

Ken Kesey

YKSI LENSII YLI KÄENPESÄN

Ohjauksessa Anssi Valtanen

Kevään esitykset myynnissä nyt!

Muut uudet ensi-illat
PRINSESSA RUUSUNEN
AVOIN LIITTO
VIIRU JA PESONEN

Ohjelmistossa jatkavat
LAINAHÖYHENISSÄ
NISKAVUOREN NAISET
PIENI RAHA

Lue lisää netistä ja toimi heti!

JYVÄSKYLÄN
KAUPUNGIN
TEATTERI

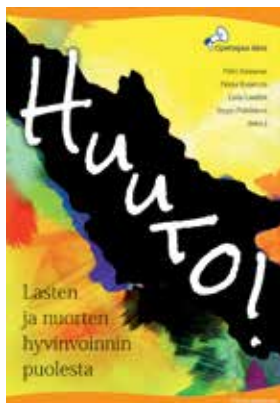
Vapaudenkatu 36
Lippumyymälä,
p. 014 266 0110
Ti-pe 14-19, la 12-19

Löydämme myös
sosiaalisesta mediasta!

www.jyvaskyla.fi/kaupunginteatteri

Huuto nuorten hyvinvoinnin puolesta

Päivi Hamarus, Pekka Kanervio, Laila Landén ja Seppo Pulkkinen (toim.): Huuto! Lasten ja nuorten hyvinvoinnin puolesta. Jyväskylä: PS-Kustannus. 2014. 238 s.

Huuto! kuvaa moniäänisesti arkea, jossa lapset ja nuoret tänä päivänä Suomessa elävät. Yhteistä teksteille on kirjoittajien huoli lastemme ja nuortemme hyvinvoinnista ja tulevaisuudesta. Artikkelit perustuvat kirjoittajien käytännön kokemuksiin sekä vahvaan teoreettiseen osaamiseen.

Suomessa on kansainvälisesti tarkasteltuna laadukkaat ja nuoria autta-

vat julkisen hallinnon palvelujärjestelmät. Moniammatillisessa verkostossa kukaan ei tunnu ottavan nuoresta vastuuta. Kullakin toimijalla on oma sirpaloitunut kuva nuoresta ja hänen elämänsä maailmastaan. Palveluiden keskiössä tulisi olla yksilö, eivät luodut rakenteet ja niiden puolustaminen. Kirjoittajat kysyvätkin: Millainen toiminta on aidosti tuloksellista pitkällä aikavälillä? Voisiko ihmisiin ja palveluihin sijoitettu aika maksaa itsensä takaisin?

Kirjassa kuvataan koulumaailman haasteita ja pohditaan, millaiseksi koulun rooli yhteiskunnassa on muotoutumassa. Vaikka elinikäisen joustavan koulutuksen mallin merkitys on tunnistettu, sen toteuttaminen on todellinen haaste suomalaiselle koulutusjärjestelmälle. Koulu on enemmän muiden kuin oppilaiden itsensä määrittelemä paikka.

Huoli, huuto nuorten hyvinvoinnin puolesta kuuluu meille jokaiselle. Nuorissa on tulevaisuus, mutta entä kun nuori itse lakkaa uskomasta tulevaisuuteensa? Hyvän elämän alkulähde on hyvin selkeä ja yksinkertainen: lähellä oleminen, rinnalla kulkeminen ja aito vuorovaikutus. AR ■

Keskiajan osaajille on kysyntää

Kirsi Kanerva ja Marko Lamberg (toim.): Hyvä elämä keskiajalla. Vantaa: SKS. 2014. 266 s.

Hyvä elämä ja kuolema, uskonnon välinevoima, riivaukset ja ruumiin ehtyminen, viini ja kaiken kohtuullisuus – näitä teemoja keskiajan tutkijat analysoivat ja niitä seuraamme tänäänkin. Laadukkaan elämän merkit, vauraus, terveys ja kuoleman jälkeisen elämän takeet olivat keskiaikaisten tiedonvälittäjien kauppatavaraa.

Keskiajan ihmiskäsityksen mukaan jokaisella oli maailmassa oma paikkansa. Elämäntapojen ja kulttuurien

myllerryksissä ryhmät ajautuivat yhteenottoihin. Köyhät eivät ole hävinneet keskuudestamme, upporikkaitakin yhä on. Nykymittareita hyvinvoinnille määritellään monin tavoin. Yhteistä kaukaiselle eiliselle ja tälle päivälle on kokoelman toimittajien mukaan se, että elämän edellytyksiin kuuluu vuorovaikutus; yksilö saa, kun antaa.

Hyvinvointiin kuului myös keskiaikana aineellinen ja henkinen elämänsä. Kirjan esimerkit ja havainnot toistuvat viihde- ja taidekulttuurissa. Keskiajan osaajille ja tulkitsijoille on kysyntää. TV-K ■

Toivotan rauhallista joulun aikaa, iloista mieltä ja onnellista uutta vuotta

yliopiston henkilökunnalle ja kaikille opiskelijoille sekä yliopiston tukijoille ja yhteistyökumppaneille. Lämmin kiitos siitä arvokkaasta työstä, jonka tulokset näkyvät Jyväskylän yliopiston menestyksenä tutkimuksessa ja koulutuksessa. Voimme astua luottavaisin mielin uuteen vuoteen.

*I wish
a Peaceful
and Merry
Christmas and
a Happy
New Year*

to the staff and students of the University of Jyväskylä, as well as friends and collaborators. Warm thanks for your valuable work that has brought success in research and education to the University. We can enter the New Year with high expectations.

Matti Manninen
Rehtori, Rector

■ teksti Birgitta Kemppainen, kuva Sanna Vatanen

Anne Saarikoski ja Sopin henki

Kun yliopistokauppa Soppi avasi ovensa viime elokuussa, alkoi **Anne Saarikosken** työ palvelupisteen hoitajana. Moni asia on muuttunut syksyn aikana, mutta sopeutumista uuteen työhön ovat helpottaneet työtiimin korvaamaton apu ja yrittäjyydestä omaksuttu periksiantamattomuus.

Sopissa Saarikoski vastaa siitä, että hommat pyörivät ja palvelu pelaa. Hänen kontollaan ovat muun muassa valikoimasuunnittelu, verkkokauppa ja liikelahjat. Muuhun oheistoimintaan kuuluvat esimerkiksi liikuntatarrat sekä e-Tenttitilan avaimet, jotka noudetaan Sopista. Käytännön työt ovat vieneet paljon aikaa lukuvouden alussa, mutta yhtä tärkeää on Saarikosken mielestä eteenpäin katsominen ja toiminnan kehittäminen.

– Asiakaspalvelu on tärkein ja se tulee ensin, sillä se on koko toimintamme ydin ja siitä arkipöytä, mihin suuntaan toimintaa voidaan jatkossa kehittää, hän kertoo.

Yrittäjästä takaisin yliopistolaiseksi

Saarikosken historia ennen Sopin kelkkaan hypäämistä on varsin värikäs. Hän valmistui Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitokselta vuonna 1995 ja Lahden muotoiluinstituutista vuosituhaten vaihteessa. Tämän jälkeen hän pyöritti tilasuunnitteluun painottunutta yritystään 10 vuoden ajan, kunnes mielessä kytenyt muutoksen tarve työntämällä sai otteen viime kesän asunotomessujen jälkeen.

– Messujen työrupeaman jälkeen olin tilanteessa, jossa minulla oli mahdollisuus kokeilla, minkälaista olisi ensimmäistä kertaa olla töissä jollekin muulle. En kuitenkaan ole täällä kokeilumielessä vaan tositaroituksella, Saarikoski painottaa hymyillen.

Työn parhaita puolia on Saarikosken mukaan ehdottomasti ihmiset. Myös säännölliset työajat ja suureen työyhteisöön kuuluminen ovat plusaa.

– Ennen olin itse vastuussa kaikesta. Täällä taas teemme työt ja päätökset yhdessä. Aina löytyy tukea, kun sitä tarvitsee, ja asiantuntijoita löytyy joka lähtöön, hän kertoo.

Haasteita ovat olleet muun muassa uusien tietojärjestelmien opettelu. Lisäksi tasapainottelu erilais-

ten päivittäisten toimien kanssa vaatii suunnittelua, jota aikaa jää myös nopealle reagoinnille yllättävissäkin tilanteissa.

– Tarvitaan paljon ennakkointia, että koko Soppi toimii hyvin. Yrittäjyydestä käteen ovat jääneet onneksi priorisointitaidot sekä aloitteellisuus. Nautin, kun saan tavata asiakkaita ja auttaa heitä, Saarikoski toteaa.

Saarikoski arvostaa paljon työkavereidensa tukea. Sopin porukka koostuu kirjaston, entisen Kirjavitriinin ja erillispalvelukeskus Erpaken työntekijöistä. Heille Saarikoski on Sopin osalta tiiminvetäjä, mutta sitäkin enemmän hän kokee olevansa yksi työyhteisön jäsenistä.

– Minähän en tee tätä yksin, eikä se siten onnistuisikaan. Meitä on täällä tiimi, ja yhteishenkemme on yhtä kuin Sopin henki, hän kuvailee. ■

SONAATTI

elinvoimaa ja makuelämyksiä

UUSIA PALVELUJA
SINULLE.

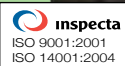

SUURKUVATUOTTEET

- Banderollit ja posterit
- Roll-upit
- Kyltit ja messuseinät
- Muotoonleikatut tarrat ja lattiatarrat
- Tapetit, verhot ja sisustustaulut yms.

DIGITOINTIPALVELUT

- Kirjojen robottiskannaus
- Paperisten asiakirjojen skannaus
- Kyselylomakkeitten luonti/sivuntaitto kyselytutkimuksiin
- Kyselyvastausten optinen tallennus yhteenvetoa varten
- Sisäilmaongelman materiaalin skannaus / digitointi

JYVÄSKYLÄN
YLIOPISTOPAINO

Cygnaeuksenkatu 3, 40100 Jyväskylä
Puh. 040 805 3654, paino@jyu.fi, www.yliopistopaino.jyu.fi

Järjestä onnistunut kongressi Jyväskylässä!

Jyväskylä Convention Bureau auttaa kansainvälisen tai valtakunnallisen tapahtuman, kokouksen, seminaarin tai kongressin hankkimisessa Jyväskylään. Tarjoamme **maksutonta ja puolueetonta asiantuntija-apua** suunnitteluvaiheessa, mm. hakumenettelyssä ja hakuvaiheen markkinoinnissa.

Ota yhteyttä

Jyväskylä Convention Bureau / Jaana Ruponen
info@jcb.fi www.jcb.fi
+358 (0)50 344 6496
Agora D 421.4

Jyväskylä
Convention Bureau
CONFERENCE EXCELLENCE

■ teksti ja kuva Karoliina Hiltunen

Bali style

Kun skootterilla ajaminen näyttää itsemurha-aikeelta, kun jokaisesta talosta löytyy temppeli ja kun lompakko si pelkää poliiseja yhtä paljon kuin varkaita, silloin tiedät olevasi Balilla. Ihmisten kuvittelema paratiisisaaren kaltainen Bali on usein eri kuin se, missä minä tällä hetkellä asustelen. Sanotaankin, ettei Bali ole enää sama kuin ennen. Jokainen suurempi paikka kuhisee turisteja, ja jotta pääsisi käsiksi saaren ytimeen, joutuu sen eteen näkemään vaivaa. Turisteille Bali näyttää hohtokaat hotellinsa, kauniit hiekkarantansa sekä hintalaput, joiden ansiosta eurooppalainen elelee herroiksi. Pinnan alle näkeminen vaatii enemmän aikaa. Onneksi harjoiteleni kestääkkin puoli vuotta.

Melkein yhteisöviestinnän kandina havahduin kaiuuseen päästä kauas. Monen sattuman ja mutkan kautta päädyin töihin Asia Exchangelle, joka nimestään huolimatta on suomalainen yritys ja jonka tavoite on mahdollistaa helposti edullinen vaihto korkeakouluopiskelijoille kaikkialta maailmasta. Tällä hetkellä Asia Exchangen kautta voi lähteä vaihtoon Thaimaahan, Kiinaan, Indonesiaan, Malesiaan sekä Etelä-Koreaan. Nimikkeeni on kiertävä viestintäharjoittelija ja nimen mukaisesti olen päässyt kiertämään kohdeyliopistoissa Bangkokissa, Phuketissa, Balilla sekä Kuala Lumpurissa. Tehtäväni on bloggailla, päivittää sosiaalista mediaa, kirjoitella artikkeleita sekä valokuvata vaihto-opiskelijoiden elämää.

Nuorena viestinnän harjoittelijana olen päässyt opimaan kansainvälisestä työympäristöstä ja aasialaisesta kulttuurista sekä kasvattanut kärsivällisyyttäni saarella, jossa ajan sanotaan olevan kumia ja jossa internetin toimiminen voi olla yhtä sattumanvaraista kuin sadekuurot pilvisellä säällä. Samalla kun opin työstä harjoitteluni kautta, opin paljon itsestäni elämällä köyhyyden ja korruption maassa. Matkan varrella ikään kuin vahingossa olen tutustunut toinen toistaan mielenkiintoisempiin ihmisiin ja kolmen kuukauden aikana on kerennyt syntyä myös pysyviä ystävyysuhteita.

Mikään ei Balilla maksa juuri mitään ja seitsemälläkymmenellä eurolla pääsee jo miljonäärikerhoon. Yksi suurimpia kulttuurisokin tekijöitä kotiin palatessani tulee varmaan olemaan pakkaskielten lisäksi Suomen korkea hintataso. Toisaalta osaan varmasti arvostaa aivan uudella tavalla yleistä siisteyttä, lämmintä suihkua sekä sitä, että suurin osa asioista toimii. Balilla yksinkertaiseltakin vaikuttava asia voi muodostua monimutkaiseksi prosessiksi ja joskus mikään ei vain toimi. Kun ei tiedä, pitäisikö itkeä vai nauraa, tulee silloin vain hymillä ja todeta: Bali style! Sitten voi taas keskittyä niihin kauniisiin ja ihaniin asioihin, joiden vuoksi ajatus Balille muuttamisesta ei jätä minua rauhaan. ■

VIERAIDEN KIELTEN OPPIMISESSA on ongelmia, joi-
ta ei yleensä käsitellä mediajulkisuudessa. Mikäli isäntä
tai emäntä kutsuu kotiinsa päivällisvieraita kuudestatoista
eri maasta, olisi epähuomaavaista vaatia häntä opettele-
maan kokkaamisen ohessa yhtä montaa kieltä vain siksi,
että hän voisi tiedustella kultakin erikseen, mikä tämän
suhde laktoosiin on.

HIILIJALANJÄLKI on yleinen tapa ilmaista sitä, kuinka
paljon ihmisten elintavat kuormittavat heidän ympäris-
töään. Käytännössä kyse on kuitenkin liian epätarkasta
yksiköstä, jotta sen avulla voitaisiin tehdä yksityiskohtai-
sia laskelmia. Siksi hiilijalanjäljen sijaan olisi syytä ottaa
käyttöön hiilisormenjälki, jotta ihmisen ja luonnon väli-
nen yhteys saisi entistä vivahteikkaampia ulottuvuuksia.
Voiko olla mitenkään mahdollista, että tämä asia ei ollut
esillä uusia EU-komission jäseniä valittaessa? Voi.

ON HARHAANJOHTAVAA puhua jouluvalosta. Tosi-
asiassa valon nopeus ja sen muut ominaisuudet ovat täs-
mälleen samat riippumatta siitä, juhlistetaanko sen avulla
tiettyä kalenteritapahtumaa vai onko kyse normaalista
valaistuksesta. Sen takia mahdollisia muissa galakseissa
työskenteleviä astronomeja ei todellisuudessa kiinnosta,
onko Maasta sinne saapuva signaali peräisin jouluvaloista
vai ei.

MIKSEI NATO-JÄSENYTYTTÄ saa kokeilla kolmea kuu-
kautta ilmaiseksi?

“THE BED IS TOO BIG WITHOUT YOU”, toteaa rock-
yhtye The Police kansan suosioon nousseessa hitissään.
Laulun sanat tehnyt artisti ei mitä ilmeisimmin harrasta
kolmiulotteisten esineiden tilavuuksien määrittämistä,
koska hänen sänkynsä on täsmälleen samankokoinen siitä
riippumatta, kuinka monta ihmistä siinä nukkuu. On siis
mahdollista, että yhtye on syyllistynyt törkeään liikenne-
turvallisuuden vaarantamiseen pyytämällä keikkabussiin-
sa kolmekymmentä ylimääräistä matkustajaa vain siksi,
että ajoneuvo on muuten heidän mielestään liian suuri.

JOS TEILLÄ EI JOSKUS ole muuta tekemistä, miettikää,
miten sataan grammaan makkaraa tarkalleen ottaen käy-
tetään valmistuksessa 140 grammaa lihaa.

SEMMAKIT

JUHLAKUNNOSSA!

**25-VUOTISJUHLA-
KONSERTIT
NORSSIN YLÄKOULUN
JUHLASALISSA 25.-26.11. KLO 19**

**LIPUT ALK.
32,50 €
(SIS. PALV.
MAKSUN)**

Popul.fi

Esittelemme Jyväskylän yliopistoon liittyviä henkilöitä.

Kaupan liiton toimitusjohtaja Juhani Pekkala

Humanismin kautta kaupan alalle

Miten kuvailisit tehtäväsi?

Kaupan alan edunvalvonta elinkeinopoliittisissa kysymyksissä ja työmarkkina-asioissa. Kaupan ala on monella mittarilla Suomen suurin toimiala; siihen kuuluu kauppaa kioskeista ja ruokakaupoista vaatekauppoihin sekä teollisuutta ja rakentamista palveleviin tukkukauppoihin. Toimiala on laaja.

Olet valmistunut etnologiasta. Miten valitsit juuri tuon oppiaineen?

Olin viettänyt väluvuoden ja opiskellut Oriveden opistossa. Humanistiset tieteet kiinnostivat ja ajattelin, että minua välkymät menevät lukemaan suomen kieltä ja historiaa, mutta etnologiaan minulla voisi olla mahdollisuuksia.

Etnologia tuntuu äkkiselältän hieman kaukaiselta kaupan alaan nähden. Onko opinnoistasi ollut hyötyä nykyisessä tehtävässäsi?

Humanisti on kiinnostunut ihmisestä ja inhimillisestä toiminnasta. Opinnot ovat opettaneet lukemaan ja tulkitsemaan yhteiskuntaa. Myös filosofian opiskelu on ollut hyvinkin hyödyllistä, koska se opettaa muun muassa analysoimaan erilaisia ajatusrakenteita- ja tapoja.

Kaupalla ei mene nyt kovin hyvin. Mikä mielestäsi auttaisi sitä nyt parhaiten?

Suomessa ostovoima on laskenut kaksi vuotta peräkkäin ja laskee vielä ainakin ensi vuonna. Kauppa ei käänny nousuun ennen kuin ostovoima kasvaa. Lisäksi kaupan on kyettävä uusiutumaan ja löydettävä lääkkeet digitaalisen murroksen kanssa menestymiseen. Suomessa toimiva kauppa on verkon kautta

suorassa kilpailussa kansainvälisen kaupan kanssa.

Onko keskustojen ulkopuolisten kauppakeskusten tyhjeneminen vain ruuhka-Suomen trendi, sillä esimerkiksi Jyväskylässä S-ryhmä rakentaa uutta Prismaa?

Kauppakeskukset menestyvät keskuksissa, suurilla paikkakunnilla ja muuttovoittoalueilla. Verkkokauppa ei tapa niitä. Pääkaupunkiseudulla kyse saattaa olla pienemmistä kauppakeskuksista, koska alueelle rakennetaan koko ajan lisää kaupan neliöitä.

Uskotko, että erikoisliikkeet pärjäävät jatkossakin, vai olisiko niiden järkevää siirtyä nettiin?

Parhaiten menestyvät ne, jotka osaa- vat yhdistää netin eli digitaalisuuden ja kivijalan palvelut kiinnostavaksi kokonaisuudeksi. Ei ole yhtä reseptiä, vaan on monta toimivaa mallia asiakastarpeista, tuotteista ja toimialasta riippuen.

Onko kuluttaja kuningas?

Kuluttajan valta kasvaa. Kuluttajan tavoittaminen on yhä vaikeampaa, koska media pirstoutuu. Verko antaa kuluttajalle runsaasti uusia vaihtoehtoja ostaa.

Olet tehnyt gradusi Keski-suomalaisen toimitusharjoittelijoiden sosiaalistumisesta journalistiseen kulttuuriin. Houkutteliko toimitajan työ?

Houkutteli. Olinkin mediassa toimittajana ja päätoimittajana eri tehtävissä ja eri medioissa 27 vuotta.

Edellinen haastateltavamme, Hapteen päävalmentaja Seppo Pulkkinen kysyy sinulta: Miten olet hyödyntänyt yliopistosta saamiasi oppeja arkielämässä?

Opiskelin humanististen aineiden lisäksi filosofiaa. Niiden kautta oppii ymmärtämään ihmisen käyttäytymisen lainalaisuuksia. Se on auttanut monissa tilanteissa toimittajana, päätoimittajana ja toimitusjohtajana. Koulutus on auttanut ymmärtämään erilaisia yrityskulttuureita ja myös miten muutoksia voi viedä läpi. Sanothanhan, että culture eats strategy for breakfast.

Mitä haluaisit kysyä seuraavalta haastateltavalta?

Mitä yliopisto voisi oppia sinun työpaikastasi?

Teksti Anitta Kananen

KAUPAN LIITTO / ANNA DAMMIERT

Hotelli Milton

Jyväskylä

www.hotellimilton.com

Viihdy ja nuku hyvin!

Hannikaisenkatu 29, 40100 Jyväskylä. Puhelin (014) 33 77 900
info@hotellimilton.com